Narodna in univerzitetna knjižnica
v Ljubljani

110998

Druga
RAČUNICA
za
slovenske ljudske šole.

Spisal
Dr. vitez Franjo Močnik.

Trinajsto izdanje.
(Tiskano brez premene kakor leta 1885.)

Veljá v mehkih platnicah 12 kr.

Na Dunaji.
V ces. kralj. zalógi šolskih knjig.
1886.

Druga

RAČUNICA

za

slovenske ljudske šole.

Spisal

Dr. vitez Fr. Močnik.

Trinajsto izdanje.

(Tiskano brez premene kakor l. 1885.)

Veljá v mehkih platnicah 12 kr.

Na Dunaji.

V ces. kr. zalógi šolskih knjig.

1886.

110998

110998

Šolske knjige, v ces. kr. zalógi šolskih knjig na svetlo dane, ne smejo draže prodajati se, nego je na pervem listu postavljeno.

Prideržuje se pravica preláganja v druge jezike.

F2C 1186/1953

Pervi razdelek.

Števila od jedne do sto.

I. Številni krog razširjen do 100.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

• • • • • • • • • • **1** desetica
• • • • • • • • • • **2** desetici
• • • • • • • • • • **3** desetice
• • • • • • • • • • **4** desetice
• • • • • • • • • • **5** desetic
• • • • • • • • • • **6** desetic
• • • • • • • • • • **7** desetic
• • • • • • • • • • **8** desetic
• • • • • • • • • • **9** desetic
• • • • • • • • • • **10** desetic.

1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**
11	12	13	14	15	16	17	18	19	**20**
21	22	23	24	25	26	27	28	29	**30**
31	32	33	34	35	36	37	38	39	**40**
41	42	43	44	45	46	47	48	49	**50**
51	52	53	54	55	56	57	58	59	**60**
61	62	63	64	65	66	67	68	69	**70**
71	72	73	74	75	76	77	78	79	**80**
81	82	83	84	85	86	87	88	89	**90**
91	92	93	94	95	96	97	98	99	**100**

1) Kako se imenujejo naslédnja števila:

3 des. 8 jedníc? — 4 des. 2 jed.? — 6 des. 0 jed.? — 9 des. 7 jed.? — 2 des. 9 jed.? — 7 des. 5 jed.? — 1 des. 1 jed.? — 8 des. 0 jed.?

3 des. 8 jed. = osem in trideset;
4 des. 2 jed. = dve in štirideset.

2) Berite naslednja števila:

10, 20, 70, 40, 90, 30, 50, 60, 80, 100.

3) Berite ta-le števila:

23, 67, 34, 96, 17, 65, 82, 49;
29, 62, 48, 75, 91, 37, 88, 11;
32, 73, 56, 81, 45, 94, 19, 57;
24, 42, 87, 78, 16, 61, 39, 93.

4) Razstávite naslednja števila v desetice in jedníce:

25, 70, 34, 19, 80, 92, 59, 28;
86, 49, 21, 65, 13, 98, 30, 43;
72, 27, 51, 15, 53, 35, 67, 76.

25 = 2 d. 5 j.
70 = 7 d. 0 j.

5) Zapišite naslednja števila sè številkami:

2 d. 3 j. — 5 d. 7 j. — 6 d. 4 j. — 9 d. 3 j.
8 „ 9 „ — 3 „ 6 „ — 7 „ 0 „ — 6 „ 8 „
4 „ 0 „ — 2 „ 6 „ — 5 „ 9 „ — 3 „ 1 „

6) Zapišite sè številkami vsa desetična števila takó jedno pod drugo, da bodo stale jednice pod jednicami, desetice pod deseticami.

7) Zapišite takísto vsa števila od deset do dvajset — od petdeset do šestdeset — od trideset do štirideset — od devetdeset do sto — od sedemdeset do osemdeset — od štirideset do petdeset.

8) Zapišite takísto vsa števila od šestnajst do osem in dvajset.

9) Zapišite števila od pet in trideset do sedem in petdeset.

10) Zapišite vsa števila od štiri in šestdeset nazaj do petdeset.

11) Zapišite števila od devet in trideset nazaj do osemnajst.

12) Zapišite vse številke od šest in devetdeset do jedna in sedemdeset.

13) Zapišite sè številkami: devet in dvajset — pet in osemdeset — sedem in petdeset — devetdeset — jedna in štirideset — štiri in dvajset — dvanajst — jedna in dvajset — sedem in sedemdeset.

14) Zapišite: šest in trideset — tri in šestdeset — osem in petdeset — pet in osemdeset — dve in devetdeset — devet in dvajset.

II. Računanje sè številkami od jedne do sto.

1. Ponavljanje številnih vaj do deset.

a) Prištevanje in odštevanje.

4 + 1 =	2 + 2 =	7 + 3 =	2 + 4 =	4 + 6 =
7 + 1 =	5 + 2 =	4 + 3 =	5 + 4 =	2 + 6 =
3 + 1 =	8 + 2 =	1 + 3 =	4 + 4 =	3 + 6 =
6 + 1 =	6 + 2 =	6 + 3 =	5 + 5 =	2 + 7 =
9 + 1 =	1 + 2 =	2 + 3 =	2 + 5 =	1 + 7 =
2 + 1 =	3 + 2 =	3 + 3 =	4 + 5 =	3 + 7 =
5 + 1 =	7 + 2 =	6 + 4 =	1 + 5 =	1 + 8 =
8 + 1 =	4 + 2 =	3 + 4 =	3 + 5 =	2 + 8 =
1 + 1 =	5 + 3 =	1 + 4 =	1 + 6 =	1 + 9 =

9 + . = 10	5 + . = 6	3 + . = 5	1 + . = 2
8 + . = 9	5 + . = 8	3 + . = 10	1 + . = 5
8 + . = 10	5 + . = 10	3 + . = 7	1 + . = 8
7 + . = 8	4 + . = 5	2 + . = 3	1 + . = 4
7 + . = 10	4 + . = 8	2 + . = 10	1 + . = 7
7 + . = 9	4 + . = 10	2 + . = 7	1 + . = 3
6 + . = 7	4 + . = 9	2 + . = 4	1 + . = 9
6 + . = 9	3 + . = 4	2 + . = 8	1 + . = 6
6 + . = 10	3 + . = 8	2 + . = 5	1 + . = 10

5 − 1 =	4 − 2 =	9 − 3 =	10 − 4 =	9 − 6 =
2 − 1 =	8 − 2 =	5 − 3 =	7 − 4 =	7 − 6 =
9 − 1 =	5 − 2 =	8 − 3 =	9 − 5 =	10 − 7 =
6 − 1 =	7 − 2 =	4 − 3 =	7 − 5 =	8 − 7 =
3 − 1 =	3 − 2 =	10 − 3 =	10 − 5 =	9 − 7 =
7 − 1 =	6 − 2 =	6 − 3 =	6 − 5 =	8 − 8 =
4 − 1 =	9 − 2 =	5 − 4 =	8 − 5 =	10 − 8 =
1 − 1 =	10 − 2 =	9 − 4 =	6 − 6 =	9 − 8 =
8 − 1 =	7 − 3 =	6 − 4 =	8 − 6 =	10 − 9 =
10 − 1 =	3 − 3 =	8 − 4 =	10 − 6 =	10 − 10 =

3 + 1 + 5 =	10 − 3 − 5 =	2 + 3 + 1 + 4 =
4 + 2 + 3 =	9 − 1 − 6 =	4 + 2 + 3 − 7 =
1 + 3 + 6 =	3 + 6 − 7 =	5 + 4 − 8 + 9 =
2 + 4 + 2 =	8 − 3 + 5 =	10 − 7 + 2 + 4 =
5 + 1 + 4 =	9 + 1 − 8 =	8 − 6 + 7 − 5 =

b) Množitev in merítev.

2 × 1 =	1 × 1 =	1 × 8 =	1 × 9 =
5 × 1 =	4 × 1 =	1 × 3 =	1 × 7 =
7 × 1 =	10 × 1 =	1 × 1 =	1 × 4 =
3 × 1 =	6 × 1 =	1 × 5 =	1 × 10 =
8 × 1 =	9 × 1 =	1 × 2 =	1 × 6 =

1 v 4 =	1 v 9 =	1 v 2 =	1 v 3 =	1 v 1 =
1 v 8 =	1 v 6 =	1 v 10 =	1 v 7 =	1 v 5 =

c) Vporabe.

1) Dragotin si kupi peresno deržalo za 8 kr. in za 2 kr. peres; koliko mu je treba plačati?

2) Tone je 7 let star, njegova sestra je za 3 leta mlajša; koliko je stara sestra?

3) 1 jabolko veljá 1 kr.; koliko veljá 6 jabolk?

4) Za 1 kr. se dobí 1 pôla papirja; koliko pôl se dobí za 8 kr.?

5) 1 *dm* veljá 1 desetico; koliko veljá 1 *m*?

2. Ponavljanje številnih vaj do dvajset.

a) Prištevanje in odštevanje.

9 + 1 =	8 + 2 =	7 + 3 =	6 + 8 =	4 + 6 =
9 + 3 =	8 + 3 =	7 + 5 =	6 + 6 =	4 + 9 =
9 + 6 =	8 + 7 =	7 + 8 =	6 + 9 =	4 + 8 =
9 + 2 =	8 + 5 =	7 + 7 =	6 + 5 =	4 + 7 =
9 + 7 =	8 + 8 =	7 + 6 =	5 + 5 =	3 + 7 =
9 + 9 =	8 + 6 =	7 + 9 =	5 + 7 =	3 + 9 =
9 + 5 =	8 + 4 =	7 + 4 =	5 + 8 =	2 + 8 =
9 + 8 =	8 + 9 =	6 + 4 =	5 + 9 =	2 + 9 =

---

9 + . = 12	7 + . = 14	5 + . = 13	6 + . = 12
3 + . = 11	4 + . = 12	2 + . = 11	9 + . = 17
6 + . = 13	8 + . = 17	7 + . = 15	8 + . = 14

11—1 =	12—2 =	13—3 =	14—8 =	16—8 =
11—3 =	12—6 =	13—4 =	14—5 =	16—7 =
11—6 =	12—4 =	13—9 =	14—7 =	17—7 =
11—9 =	12—7 =	13—7 =	15—5 =	17—9 =
11—5 =	12—3 =	13—5 =	15—8 =	17—8 =
11—2 =	12—9 =	13—6 =	15—6 =	18—8 =
11—7 =	12—5 =	14—4 =	15—9 =	18—9 =
11—4 =	12—8 =	14—6 =	16—6 =	19—9 =

b) Množitev številke 2, in sè številko 2.

1 • • 2	1 × 2 =	2 × 1 =
2 • • 4	2 × 2 =	2 × 2 =
3 • • 6	3 × 2 =	2 × 3 =
4 • • 8	4 × 2 =	2 × 4 =
5 • • 10	5 × 2 =	2 × 5 =
6 • • 12	6 × 2 =	2 × 6 =
7 • • 14	7 × 2 =	2 × 7 =
8 • • 16	8 × 2 =	2 × 8 =
9 • • 18	9 × 2 =	2 × 9 =
10 • • 20	10 × 2 =	2 × 10 =

$5 \times 2+4 =$	$9 \times 2+2 =$	$2 \times 8+4 =$	$2 \times 6+5 =$
$5 \times 2-4 =$	$9 \times 2-2 =$	$2 \times 8-4 =$	$2 \times 6-5 =$
$7 \times 2+6 =$	$2 \times 2+3 =$	$2 \times 4+7 =$	$2 \times 3+2 =$
$7 \times 2-6 =$	$2 \times 2-3 =$	$2 \times 4-7 =$	$2 \times 3-2 =$

c) Meritev sè številko 2. .

$6 = 3 \times 2$; **2** v **6** $= 3$	$2 = . \times 2$; **2** v **2** $=$
$10 = . \times 2$; **2** v **10** $=$	$14 = . \times 2$; **2** v **14** $=$
$4 = . \times 2$; **2** v **4** $=$	$20 = . \times 2$; **2** v **20** $=$
$18 = . \times 2$; **2** v **18** $=$	$8 = . \times 2$; **2** v **8** $=$
$12 = . \times 2$; **2** v **12** $=$	$16 = . \times 2$; **2** v **16** $=$

2 v 12 = 6	2 v 9 =	2 v 11 =	2 v 3 =
2 v 13 = 6 (1)	2 v 17 =	2 v 19 =	2 v 15 =
2 v 1 = 0 (1)	2 v 5 =	2 v 7 =	2 v 20 =

d) Delitev sè številko 2.

$8 = 2 \times 4$; $\frac{1}{2}$ od **8** $=$	$6 = 2 \times .$; $\frac{1}{2}$ od **6** $=$
$14 = 2 \times .$; $\frac{1}{2}$ od **14** $=$	$2 = 2 \times .$; $\frac{1}{2}$ od **2** $=$
$12 = 2 \times .$; $\frac{1}{2}$ od **12** $=$	$18 = 2 \times .$; $\frac{1}{2}$ od **18** $=$
$4 = 2 \times .$; $\frac{1}{2}$ od **4** $=$	$16 = 2 \times .$; $\frac{1}{2}$ od **16** $=$
$20 = 2 \times .$; $\frac{1}{2}$ od **20** $=$	$10 = 2 \times .$; $\frac{1}{2}$ od **10** $=$

$\frac{1}{2}$ od 15 $=$	$\frac{1}{2}$ od 9 $=$	$\frac{1}{2}$ od 11 $=$
$\frac{1}{2}$ od 14 $= 7$	$\frac{1}{2}$ od 7 $=$	$\frac{1}{2}$ od 3 $=$
$\frac{1}{2}$ od 1 $= \frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$ od 17 $=$	$\frac{1}{2}$ od 19 $=$
$\frac{1}{2}$ od 15 $= 7\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$ od 13 $=$	$\frac{1}{2}$ od 7 $=$

e) Vporabe.

1) 1 dvajsetica = 2 desetici; koliko desetic je 2, 3, 4, . . . 9, 10 dvajsetic?

2 dvajsetici = 2×2 desetici = 4 desetice.
3 dvajsetice = 3×2 „ = 6 desetic i t. d.

2) 1 desetica = 2 petici; koliko petic je 2, 3, 4, . . . 10 desetic?

3) Koliko petic je 1 desetica in 1 petica?

4) Koliko krajcarjev je, če imam 2 petici in 2 kr.?

5) Koliko dni je 2 tedna in 5 dni?

6) 1 goldinar = 10 desetic; koliko desetic ima $^1/_2$ goldinarja?

7) 1 leto = 12 mesecev; koliko mesecev ima $^1/_2$ leta?

8) Koliko decilitrov je $1^1/_2$ *l*?

---

9) Štok cukra tehta 9 *kg*, drugi pa 8 *kg*; koliko tehtata oba skupaj?

10) Ti si 7 let star; za koliko let boš star 16 let?

11) Nekdo je dolžan 14 gl., in jih plača 8; koliko je še dolžan?

12) Kmet ima 18 krav, pa jih prodá 9; koliko mu jih še ostane?

13) Od 16 *kg* dobí *A* 2 *kg*, *B* 3 *kg*, *C* 4 *kg* in *D* dobí ostanek; koliko dobí *D*?

14) 1 žemlja veljá 2 kr.; koliko veljá 2, 3, 4, ... 10 žemelj?

2 žemlji veljate 2 × 2 kr. = 4 kr.
3 žemlje veljajo 3 × 2 kr. = 6 kr. i t. d.

15) Koliko parov je 6 golobov?

16) Za 1 kr. dobiš 2 pisali; koliko jih dobiš za 2, 3, 4, ... 10 kr.?

17) Jedno jajce veljá 2 kr.; koliko se jih dobí za 6, 4, 10, 16, 12, 20 kr.?

18) 2 *l* veljata 18 gl.; koliko veljá 1 *l*?

19) 1 *m* veljá $2^1/_2$ gl.; koliko veljá 8 *m*?

---

3. Številne vaje do trideset.

a) Prištevanje in odštevanje.

4+2=	6+3=	12+7=	8+5=	16+7=
14+2=	16+3=	23+1=	18+5=	19+4=
24+2=	26+3=	21+6=	7+6=	12+9=
3+5=	5+4=	17+2=	17+6=	14+8=
13+5=	15+4=	24+3=	5+9=	18+3=
24+5=	25+4=	22+5=	15+9=	13+9=

5—3 =	7—2 =	12—1 =	15—6 =	27—9 =
15—3 =	17—2 =	26—4 =	25—6 =	22—4 =
25—3 =	27—2 =	19—8 =	13—8 =	26—7 =
9—6 =	8—5 =	25—5 =	23—8 =	23—5 =
19—6 =	18—5 =	29—7 =	11—3 =	28—9 =
29—6 =	28—5 =	16—3 =	21—3 =	25—8 =

10+10 =	17+10 =	13+10 =	16+11 =	15+14 =
20+10 =	14+10 =	13+12 =	17+12 =	11+15 =
15+10 =	16+10 =	13+15 =	19+11 =	18+12 =
18+10 =	12+10 =	13+14 =	12+13 =	14+16 =

20—10 =	26—10 =	28—10 =	27—13 =	23—11 =
30—10 =	21—10 =	28—13 =	29—18 =	27—15 =
29—10 =	24—10 =	23—12 =	25—12 =	30—12 =
25—10 =	27—10 =	26—14 =	24—14 =	30—17 =
23—10 =	22—10 =	24—11 =	28—16 =	30—23 =

15+ . = 18	7+ . = 11	13 + . = 23	12 + . = 25
23+ . = 27	9+ . = 16	16 + . = 26	15 + . = 28
21+ . = 26	14+ . = 22	11 + . = 21	18 + . = 29
22+ . = 29	18+ . = 24	15 + . = 25	13 + . = 26
26+ . = 30	17+ . = 23	18 + . = 28	17 + . = 30

b) Množitev številke 3, in sè številko 3.

1 • • • 3	**1 × 3 =**	**3 × 1 =**
2 • • • 6	**2 × 3 =**	**3 × 2 =**
3 • • • 9	**3 × 3 =**	**3 × 3 =**
4 • • • 12	**4 × 3 =**	**3 × 4 =**
i. t. d.	. . .	. . .
	10 × 3 =	**3 × 10 =**

2 × 3 =	1 × 2 =	3 × 3 =	2 × 3 =	3 × 6 =
2 × 2 =	9 × 2 =	5 × 3 =	4 × 3 =	3 × 8 =
2 × 4 =	6 × 2 =	8 × 3 =	10 × 3 =	3 × 4 =
2 × 5 =	3 × 2 =	6 × 3 =	3 × 5 =	3 × 9 =
2 × 8 =	7 × 2 =	9 × 3 =	3 × 1 =	3 × 2 =
2 × 6 =	10 × 2 =	7 × 3 =	3 × 7 =	3 × 10 =

1×3+2=	4×2+ 7=	3× 4— 8=	2× 4— 5=
4×3+8=	8×2+12=	3× 7— 7=	2× 8— 7=
7×3+5=	5×2+10=	3× 8—12=	2×10—16=
9×3+3=	6×2+ 8=	3× 5— 7=	2× 7— 6=

c) Meritev sè številko 3.

15 = . × 3; **3** v **15** =	27 = . × 3; **3** v **27** =
6 = . × 3; **3** v **6** =	3 = . × 3; **3** v **3** =
24 = . × 3; **3** v **24** =	30 = . × 3; **3** v **30** =
9 = . × 3; **3** v **9** =	21 = . × 3; **3** v **21** =
12 = . × 3; **3** v **12** =	18 = . × 3; **3** v **18** =

---

3 v 24 = 8	3 v 7 =	3 v 4 =	3 v 8 =
3 v 25 = 8 (1)	3 v 13 =	3 v 17 =	3 v 23 =
3 v 26 = 8 (2)	3 v 28 =	3 v 22 =	3 v 10 =
3 v 2 = 0 (2)	3 v 20 =	3 v 29 =	3 v 19 =

---

2 v 12 =	3 v 24 =	3 v 20 =	3 v 16 =	3 v 21 =
3 v 25 =	2 v 7 =	3 v 15 =	2 v 14 =	2 v 3 =
3 v 5 =	2 v 18 =	2 v 9 =	3 v 27 =	2 v 17 =
2 v 19 =	3 v 23 =	2 v 5 =	2 v 11 =	3 v 29 =

d) Delitev sè številko 3.

18 = 3 × .; $^1/_3$ od **18** =	21 = 3 × .; $^1/_3$ od **21** =
9 = 3 × .; $^1/_3$ od **9** =	30 = 3 × .; $^1/_3$ od **30** =
12 = 3 × .; $^1/_3$ od **12** =	6 = 3 × .; $^1/_3$ od **6** =
27 = 3 × .; $^1/_3$ od **27** =	15 = 3 × .; $^1/_3$ od **15** =
3 = 3 × .; $^1/_3$ od **3** =	24 = 3 × .; $^1/_3$ od **24** =

$^1/_3$ od 23 =	$^1/_3$ od 13 =	$^1/_3$ od 29 =	$^1/_3$ od 25 =
$^1/_3$ od 21 = 7	$^1/_3$ od 7 =	$^1/_3$ od 11 =	$^1/_3$ od 22 =
$^1/_3$ od 2 = $^2/_3$	$^1/_3$ od 20 =	$^1/_3$ od 4 =	$^1/_3$ od 16 =
$^1/_3$ od 23 = 7$^2/_3$	$^1/_3$ od 10 =	$^1/_3$ od 8 =	$^1/_3$ od 28 =

$^1/_3$ od 7 =	$^1/_3$ od 25 =	$^1/_2$ od 6 + 8 =	$^1/_3$ od 9 + 7 =
$^1/_2$ od 15 =	$^1/_2$ od 16 =	$^1/_3$ od 18 — 5 =	$^1/_2$ od 14 — 3 =
$^1/_2$ od 20 =	$^1/_3$ od 7 =	$^1/_3$ od 12 + 9 =	$^1/_2$ od 10 + 8 =
$^1/_3$ od 13 =	$^1/_2$ od 19 =	$^1/_2$ od 16 — 6 =	$^1/_3$ od 27 — 5 =

e) Vporabe.

1) Koliko mesecev je $^1/_2$, $^1/_3$, $^2/_3$ leta?

2) Koliko ur je $^1/_2$, $^1/_3$, $^2/_3$ dneva?

3) Koliko kosov je $^1/_2$, $^1/_3$, $^2/_3$ ducata?

4) Koliko kosov je ducat in 8 kosov?

5) Koliko ur je 1 dan in 5 ur?

6) Koliko mesecev je 1 leto in 10 mesecev?

7) Koliko mesecev je $2^1/_3$ leta?

8) Oče dajo za suknjo 24 gl., za klobuk pa 5 gl.; koliko za oboje skupaj?

9) Klobučar ima 22 klobukov, prodá jih 13; koliko mu jih še ostane?

10) Od 26 *m* platna prodá tergovec najpred 8, potem 6 *m*; koliko *m* platna mu še ostane?

11) 1 *l* veljá 3 desetice; koliko velja 2, 3, . . . 10 *l*?

2 *l* veljata 2 × 3 des. = 6 desetic
3 *l* veljajo 3 × 3 „ = 9 „ i t. d.

12) 1 *m* súkna veljá 3 gld.; koliko 2, 3, 4, . . . 10 *m*?

13) Za 1 gl. se dobí 3 *kg* riža; koliko za 2, 6, 8, 5, 7, 10 gl.?

14) Med 6 ubožcev razdelim nekaj denarja; vsakemu bi rad dal po 3 kr.; koliko krajcarjev mi je treba imeti?

15) Tone si naredí pisalno knjižico, v katero potrebuje 3 pôle papirja; koliko takih knjižic si naredí iz 15 pôl papirja?

16) Nekdo kupi za 18 gl. sukna *m* po 3 gl.; koliko *m* ga je?

17) Nekdo si prihrani vsak mesec 3 gl.; v koliko mesecih si prihrani 30 gl.?

18) 1 *m* veljá 24 kr.; koliko veljá $^1/_3$ *m*?

19) 3 *l* veljajo 27 kr.; koliko veljá 1 *l*?

20) Za 3 srajce je treba 9 *m* platna; koliko za 1 srajco?

4. Številne vaje do štirideset.

a) Prištevanje in odštevanje.

7 + 2 =	34 + 3 =	9 + 6 =	23 + 9 =	33 + . = 38
17 + 2 =	31 + 7 =	19 + 6 =	28 + 5 =	36 + . = 39
27 + 2 =	35 + 4 =	29 + 6 =	26 + 7 =	24 + . = 32
37 + 2 =	32 + 6 =	25 + 8 =	27 + 8 =	28 + . = 35
36 + 2 =	33 + 5 =	24 + 7 =	22 + 9 =	26 + . = 34

8 — 3 =	39 — 7 =	12 — 3 =	35 — 7 =	32 — 7 =
18 — 3 =	34 — 2 =	22 — 3 =	33 — 4 =	35 — 9 =
28 — 3 =	37 — 5 =	32 — 3 =	36 — 8 =	37 — 8 =
38 — 3 =	32 — 1 =	34 — 6 =	31 — 6 =	33 — 6 =
36 — 3 =	35 — 4 =	38 — 9 =	34 — 5 =	36 — 9 =

10 + 10 =	23 + 10 =	25 + 10 =	16 + 20 =	20 + . = 40
20 + 10 =	27 + 10 =	25 + 13 =	16 + 25 =	10 + . = 30
30 + 10 =	14 + 20 =	23 + 14 =	13 + 27 =	27 + . = 37
20 + 20 =	18 + 20 =	26 + 12 =	15 + 16 =	16 + . = 34

20 — 10 =	38 — 10 =	32 — 20 =	36 — 15 =	38 — 25 =
30 — 10 =	36 — 10 =	35 — 20 =	39 — 17 =	31 — 16 =
40 — 10 =	31 — 10 =	39 — 20 =	34 — 12 =	35 — 19 =
30 — 20 =	37 — 10 =	34 — 20 =	37 — 13 =	32 — 27 =

b) Množitev številke 4, in sè številko 4.

1 • • • • 4	1 × 4 =	4 × 1 =
2 • • • • 8	2 × 4 =	4 × 2 =
3 • • • • 12	3 × 4 =	4 × 3 =

i t. d.

3 × 4 =	6 × 4 =	4 × 6 =	5 × 3 =	6 × 3 =
7 × 4 =	10 × 4 =	4 × 3 =	2 × 8 =	3 × 2 =
2 × 4 =	4 × 4 =	4 × 1 =	3 × 7 =	2 × 5 =
8 × 4 =	4 × 8 =	4 × 7 =	6 × 2 =	9 × 3 =
5 × 4 =	4 × 2 =	4 × 5 =	2 × 9 =	2 × 7 =
9 × 4 =	4 × 9 =	4 × 10 =	3 × 3 =	3 × 8 =

2×4+3=	4× 7+12=	5×2+4=	6×3—12=
5×4—7=	4× 9—15=	3×7—6=	2×8+16=
4×4+2=	4× 3+21=	9×2+7=	3×9—18=
8×4—5=	4×10—27=	8×1—5=	5×3+23=
6×4+6=	4× 5+16=	2×6+8=	7×3—15=
9×4—4=	4× 8—13=	7×2—9=	2×9+17=

c) Meritev sè številko 4.

36 = . × 4; 4 v **36** =	28 = . × 4; 4 v **28** =
20 = . × 4; 4 v **20** =	4 = . × 4; 4 v **4** =
8 = . × 4; 4 v **8** =	24 = . × 4; 4 v **24** =
40 = . × 4; 4 v **40** =	12 = . × 4; 4 v **12** =
16 = . × 4; 4 v **16** =	32 = . × 4; 4 v **32** =

Kolikokrat je 4 v

21, 38, 31, 25, 33, 5, 29, 26, 39, 2?
17, 34, 23, 18, 11, 14, 3, 9, 22, 27?
15, 6, 35, 1, 13, 30, 10, 19, 7, 37?

4 v 21 = 5 (1)	4 v 17 =	4 v 15 =
4 v 38 =	4 v 34 =	4 v 6 =
i t. d.	i t. d.	i t. d.

Kolikokrat je

2 v 13, 8, 15, 12, 3, 11, 4, 16, 5, 10?
3 v 9, 25, 12, 20, 18, 7, 24, 8, 15, 28?
4 v 20, 13, 8, 21, 10, 36, 16, 23, 7, 32?

d) Delitev sè številko 4.

20 = 4 × . ; $^1/_4$ od **20** =	32 = 4 × . ; $^1/_4$ od **32** =
36 = 4 × . ; $^1/_4$ od **36** =	12 = 4 × . ; $^1/_4$ od **12** =
4 = 4 × . ; $^1/_4$ od **4** =	40 = 4 × . ; $^1/_4$ od **40** =
16 = 4 × . ; $^1/_4$ od **16** =	8 = 4 × . ; $^1/_4$ od **8** =
28 = 4 × . ; $^1/_4$ od **28** =	24 = 4 × . ; $^1/_4$ od **24** =

Poiščite $^1/_{41}$ od

1, 13, 21, 25, 17, 37, 5, 33 29, 9;
2, 38, 22, 6, 10, 18, 30, 14, 26, 34;
3, 35, 11, 31, 39, 15, 7, 27, 19, 23.

$^1/_2$ od 10 =	$^1/_3$ od 29 =	$^1/_4$ od 33 =	$^1/_2$ od 13 =
$^1/_3$ od 25 =	$^1/_4$ od 14 =	$^1/_3$ od 21 =	$^1/_4$ od 16 =
$^1/_4$ od 36 =	$^1/_2$ od 15 =	$^1/_2$ od 9 =	$^1/_4$ od 38 =
$^1/_4$ od 23 =	$^1/_4$ od 28 =	$^1/_4$ od 30 =	$^1/_3$ od 26 =

$^1/_2$ od 12 + 7 =	$^1/_3$ od 24 — 4 =	$^1/_3$ od 21 — 7 =
$^1/_3$ od 27 — 6 =	$^1/_4$ od 20 + 9 =	$^1/_4$ od 36 — 6 =
$^1/_4$ od 8 + 5 =	$^1/_2$ od 18 — 8 =	$^1/_2$ od 10 + 8 =

a) Vporabe.

1) Koliko četert goldinarjev je 2, 3, 4, . . . 10 gl.?

2) Koliko goldinarjev je 16, 28, 36, 20, 49 četert-goldinarjev?

3) Koliko petic je 2, 3, 4, . . . 10 dvajsetic?

4) Koliko dvajsetic je 12, 24, 16, 32, 8, 36 petic?

5) Koliko krajcarjev je 8 četertakov in 3 kr.?

6) Koliko mesecev je $^1/_2$, $^1/_3$, $^1/_4$, $^3/_4$ leta?

7) Koliko mesecev je $1^1/_4$, $1^3/_4$, $1^2/_3$ leta?

8) Koliko ur je $^1/_3$, $^1/_4$, $^2/_4$, $^3/_4$ dneva?

9) Koliko ur je $1^1/_2$, $1^1/_4$, $1^2/_3$ dneva?

10) Koliko kosov je $^1/_3$, $^2/_3$, $^1/_4$, $^2/_4$, $^3/_4$ ducata?

11) Koliko kosov je $1^1/_3$, $1^3/_4$, $2^1/_2$ ducata?

12) V kleti sta 2 soda, v jednem sodu je 18, v drugem 16 *hl* vina; koliko vina je v obéh sodih?

13) Koliko dni je od 13. do 31. sušca?

14) Od 40 *kg* se jih potroši 9; koliko še ostane?

15) Voz ima 4 kolésa; koliko kolés ima 6, 9, 3, 7 vozóv?

16) *l* vina veljá 4 desetice; koliko veljá 2, 6, 4, 8 *l*?

17) Za 1 krajcar dobim 4 orehe; koliko za 3, 6, 10 kr.?

18) Mati potrebuje vsak dan po 4 jajca; koliko dní bi izbajala z 28 jajci?

19) Koliko *m* sukna se dobí za 20 gl., ako veljá *m* 4 gl.?

20) Iz 12 pôl papirja bi rad napravil 4 jednake pisanke; koliko pôl mi je treba za vsako pisanko?

21) Dekla ima 4 gl. plačila na mesec; koliko mesecev mora služiti, da dobí 24 gl.?

22) Neka pridna deklica izprede 8 *kg* prediva; iz 4 *kg* dobí 3 *kg* préje; koliko préje dobí v vsem skupaj? — Vsak *kg* préje prodá za 4 gld., koliko dobí za vso prejo?

5. Številne vaje do petdeset.

a) Prištevanje in odštevanje.

Izdelajte naslednje verste:

1) 1+2	2) 2+2	6) 50—2	7) 49—2
1+2=3	2+2=4	50—2=48	49—2=47
3+2=5	4+2=6	48—2=46	47—2=45
5+2=7	i t. d.	46—2=44	i t. d.
7+2=9	3) 1+3	44—2=42	8) 50—3
i t. d.	4) 2+3	i t. d.	9) 49—3
do 49	5) 3+3	do 0	10) 48—3

20+10=	35+10=	21+20=	32+15=	20+.=50
20+20=	39+10=	27+20=	36+12=	36+.=46
30+10=	33+10=	13+30=	22+24=	15+.=45
30+20=	25+20=	17+30=	18+32=	25+.=46
20+30=	28+20=	19+30=	24+19=	17+.=43

30—10=	46—10=	49—20=	43—12=	46—32=
30—20=	43—10=	41—20=	48—17=	41—35=
40—10=	48—10=	45—30=	46—13=	48—29=
40—20=	44—20=	42—30=	47—24=	42—18=
40—30=	47—20=	46—30=	49—25=	50—27=

b) Množitev številke 5, in sè številko 5.

1 ••••• 5	$1 \times 5 =$	$5 \times 1 =$
2 ••••• 10	$2 \times 5 =$	$5 \times 2 =$
3 ••••• 15	$3 \times 5 =$	$5 \times 3 =$

i t. d.

$4 \times 5 =$	$10 \times 5 =$	$5 \times 1 =$	$2 \times 8 =$	$3 \times 10 =$
$7 \times 5 =$	$9 \times 5 =$	$5 \times 7 =$	$3 \times 6 =$	$8 \times 3 =$
$2 \times 5 =$	$5 \times 5 =$	$5 \times 10 =$	$4 \times 2 =$	$6 \times 2 =$
$8 \times 5 =$	$5 \times 2 =$	$5 \times 6 =$	$7 \times 3 =$	$4 \times 7 =$
$3 \times 5 =$	$5 \times 8 =$	$5 \times 3 =$	$4 \times 9 =$	$2 \times 9 =$
$6 \times 5 =$	$5 \times 4 =$	$5 \times 9 =$	$6 \times 4 =$	$7 \times 2 =$

$3 \times 5 + 1 =$	$2 \times 5 + 2 =$	$4 \times 8 + 12 =$	$6 \times 5 + 20 =$
$7 \times 4 - 3 =$	$9 \times 3 - 4 =$	$5 \times 7 - 15 =$	$2 \times 9 + 25 =$
$6 \times 5 + 5 =$	$6 \times 4 + 6 =$	$8 \times 3 + 23 =$	$9 \times 5 - 27 =$
$8 \times 3 - 7 =$	$4 \times 5 - 8 =$	$5 \times 5 - 13 =$	$5 \times 8 - 33 =$

c) Meritev sè številko 5.

$15 = . \times 5;$	**5 v 15** =	$10 = . \times 5;$	**5 v 10** =
$30 = . \times 5;$	**5 v 30** =	$25 = . \times 5;$	**5 v 25** =
$45 = . \times 5;$	**5 v 45** =	$40 = . \times 5;$	**5 v 40** =
$5 = . \times 5;$	**5 v 5** =	$35 = . \times 5;$	**5 v 35** =
$20 = . \times 5;$	**5 v 20** =	$50 = . \times 5;$	**5 v 50** =

Kolikokrat je 5 v

46, 12, 38, 9, 32, 6, 23, 39, 26, 42?
3, 29, 16, 47, 8, 44, 21, 7, 33, 19?
27, 1, 43, 4, 11, 37, 18, 49, 41, 17?
48, 34, 2, 36, 13, 24, 31, 22, 28, 14?

Kolikokrat je

3 v 26, 15, 23, 21, 6, 28, 13, 18, 7, 29?
5 v 30, 27, 12, 40, 35, 24, 3, 50, 42, 18?
2 v 13, 19, 9, 14, 20, 16, 15, 7, 17, 4?
4 v 12, 35, 30, 38, 28, 6, 36, 24, 8, 22?

d) Delitev sè številko 5.

35 = 5 × .; $^1/_5$ od **35** =	50 = 5 × .; $^1/_5$ od **50** =
20 = 5 × .; $^1/_5$ od **20** =	5 = 5 × .; $^1/_5$ od **5** =
15 = 5 × .; $^1/_5$ od **15** =	25 = 5 × .; $^1/_5$ od **25** =
40 = 5 × .; $^1/_5$ od **40** =	30 = 5 × .; $^1/_5$ od **30** =
10 = 5 × .; $^1/_5$ od **10** =	45 = 5 × .; $^1/_5$ od **45** =

Poiščite $^1/_5$ od 1, 21, 16, 41, 11, 26, 31, 46, 6, 36;
2, 17, 47, 22, 37, 32, 27, 7, 12, 42;
3, 43, 8, 38, 23, 28, 18, 33, 48, 13;
4, 34, 29, 44, 24, 9, 19, 39, 14, 49;

$^1/_2$ od 16 =	$^1/_3$ od 13 =	$^1/_4$ od 18 =	$^1/_5$ od 28 =
$^1/_3$ od 21 =	$^1/_5$ od 26 =	$^1/_5$ od 37 =	$^1/_3$ od 20 =
$^1/_4$ od 35 =	$^1/_2$ od 11 =	$^1/_3$ od 23 =	$^1/_5$ od 32 =
$^1/_5$ od 46 =	$^1/_4$ od 33 =	$^1/_5$ od 42 =	$^1/_4$ od 39 =

$^1/_3$ od 12+4 =	$^1/_4$ od 36—3 =	$^1/_2$ od 6+9 =	$^1/_5$ od 45—8 =
$^1/_5$ od 10+8 =	$^1/_3$ od 24—5 =	$^1/_4$ od 20—4 =	$^1/_2$ od 16—6 =
$^1/_4$ od 16+2 =	$^1/_2$ od 14—7 =	$^1/_5$ od 25+7 =	$^1/_3$ od 30—9 =
$^1/_2$ od 8+6 =	$^1/_5$ od 40—1 =	$^1/_3$ od 30—6 =	$^1/_4$ od 32—4 =

e) Vporabe.

1) Koliko dvajsetic je 2, 3, 4 . . . 10 gl.?
— Koliko goldinarjev je 15, 25, 10, 45, 30 dvajsetic?

2) Koliko desetic je $^1/_2$, $^1/_5$, $^2/_5$, $^3/_5$, $^4/_5$ gl.?

3) Koliko krajcarjev je 2, 3, 4 . . . 10 petic?
— Koliko petic je 5, 20, 40, 35, 50 kr.?

4) Koliko krajcarjev je *a)* 4 desetice in 3 kr.? *b)* 4 desetice in 8 kr.?

5) Koliko desetic in krajcarjev je 42, 45, 49 kr.?

6) Koliko goldinarjev je 2, 3 . . . 10 bancovcev po 5 gl.?

7) Koliko *dm* je $^1/_5$, $^2/_5$, $^4/_5$ *m*?

8) Koliko *dl* je $^1/_5$, $^3/_5$, $^4/_5$ *l*?

9) Koliko *g* je $^1/_5$, $^3/_5$, $^4/_5$ *dkg*?

10) Koliko bukev je $^1/_5$, $^2/_5$, $^3/_5$, $1^4/_5$ rizme?

11) Koliko petin je 2, 3, 4, . . . 10 celih? — Koliko celih je 15, 25, 10, 45, 36 petin?

---

12) Tvoja mati so 36 let stari, a oče so za 8 let starejši; koliko so oče stari?

13) 1 kos perteníne ima 26 *m*, drug kos 19 *m*; koliko *m* imata obá?

14) Neka roba se dobí za 35 gl., pri prodaji se pridobí 6 gl.; za koliko se je prodala?

15) V nekej vasi je bilo pred požarom 48 hiš, po požaru samo 28; koliko hiš je pogorelo?

16) Sodček z oljem tehta 43 *kg*, a sodček sam 7 *kg*; koliko *kg* je olja?

17) Na jednej roki je 5 perstov; koliko perstev je na 2, 3, . . . 10 rokah?

18) 1 *hl* ječmena veljá 5 gld.; koliko veljá 2, 3, . . 10 *hl*?

19) Ako se od jedne krave namolze vsak dan po 5 *l* mleka; koliko mleka se namolze v 2, 3, . . 10 dneh?

20) Za 1 gl. se dobí 5 *m* traka; koliko za 7, 3, 9, 6 gl.?

21) Od 45 ubožcev dobí vsak po 1 kr., koliko petic dobé vsi skupaj?

22) Koliko kupčkov naredim iz 40 orehov, ako denem v vsak kupček po 5 orehov?

23) 1 *m* veljá 45 kr.; koliko veljá $^1/_5$ *m*?

24) 5 *l* veljá 50 kr.; koliko veljá 1 *l*

25) Za 1 petico dobim 15 pisal; koliko za 1 kr.?

26) Tonček dobí od očeta 45 kositrenih vojakov; rad bi jih postavil v 5 jednakih verst; po koliko vojakov mora djati v vsako versto?

---

6. Številne vaje do šestdeset.

a) Prištevanje in odštevanje.

Izdélajte te verste:

1) 2+4	4) 4+4	10) 59 — 4	13) 58 — 4
2+4 = 6	5) 1+5	59 — 4 = 55	14) 60 — 5
6+4 = 10	6) 3+5	55 — 4 = 51	15) 56 — 5
do 58	7) 5+5	do 3	16) 57 — 5
2) 1+4	8) 2+5	11) 60 — 4	17) 59 — 5
3) 3+4	9) 4+5	12) 57 — 4	18) 58 — 5

30+10=	45+10=	41+10=	46+12=	39+21=
20+20=	38+20=	29+30=	41+17=	28+26=
20+30=	32+20=	36+10=	34+14=	37+19=
30+20=	21+30=	18+30=	23+27=	19+34=
40+20=	17+40=	35+20=	14+45=	22+29=

40—10=	59—10=	54—20=	56—13=	60—37=
50—10=	51—10=	58—30=	54—12=	52—19=
60—20=	56—10=	55—30=	58—25=	55—26=
30—20=	53—20=	51—40=	57—34=	51—45=
50—20=	57—20=	59—40=	59—47=	53—38=

52+. =58	40+. =60	37 + 9 + 3=	30+20+10=
55+. =59	20+. =50	42 + 6 + 8=	27+10+20=
53+. =57	36+. =56	60 — 7 — 5=	60—30—10=
54+. =60	47+. =57	58 — 4 — 9=	23+12+23=
48+. =51	43+. =58	49 + 3 — 6=	59—17—36=
46+. =54	29+. =55	57 — 8 + 2=	42+18—29=

b) Množitev številke 6, in sè številko 6.

1 6	1 × 6 =	6 × 1 =
2 12	2 × 6 =	6 × 2 =
3 18	3 × 6 =	6 × 3 =

i t. d.

2 × 6=	6 × 1=	2 × 5=	4 × 9=	1 × 5=
5 × 6=	6 × 7=	2 × 8=	4 × 7=	3 × 5=
8 × 6=	6 × 9=	7 × 2=	4 × 5=	7 × 5=
4 × 6=	6 × 3=	4 × 2=	4 × 8=	9 × 5=
7 × 6=	6 × 10=	3 × 9=	4 × 4=	5 × 5=
10 × 6=	6 × 2=	3 × 4=	10 × 4=	5 × 8=
9 × 6=	6 × 5=	5 × 3=	7 × 4=	5 × 4=
3 × 6=	6 × 8=	8 × 3=	2 × 4=	5 × 10=
6 × 6=	6 × 4=	10 × 3=	8 × 4=	5 × 2=

---

5 × 6+1=	8 × 3—4=	5 × 5+13=	3 × 6—12=
3 × 4+5=	6 × 6—8=	7 × 6+17=	4 × 4—14=
8 × 6+3=	4 × 5—6=	9 × 2+27=	10 × 2—18=
7 × 2+8=	9 × 6—9=	3 × 3+48=	4 × 6—19=
9 × 1+7=	5 × 2—5=	2 × 8+35=	6 × 9—37=
5 × 3+6=	3 × 7—3=	6 × 4+29=	5 × 8—25=

c) Meritev sè številko 6.

24 = . × 6; **6** v **24** =	36 = . × 6; **6** v **36** =
6 = . × 6; **6** v **6** =	12 = . × 6; **6** v **12** =
18 = . × 6; **6** v **18** =	54 = . × 6; **6** v **54** =
48 = . × 6; **6** v **48** =	42 = . × 6; **6** v **42** =
60 = . × 6; **6** v **60** =	30 = . × 6; **6** v **30** =

Kolikokrat je 6 v

25, 32, 45, 4, 23, 19, 56, 9, 28, 47?
43, 2, 15, 52, 17, 7, 38, 21, 58, 11?
13, 50, 33, 40, 5, 49, 26, 57, 34, 53?
31, 44, 3, 16, 59, 37, 8, 39, 22, 41?
55, 20, 51, 35, 1, 14, 27, 46, 10, 29?

Kolikokrat je

2 v 37, 16, 28, 9, 34, 40, 13, 31, 6, 36?
4 v 13, 10, 6, 16, 7, 18, 9, 14, 12, 5?
5 v 45, 28, 32, 20, 46, 9, 15, 29, 43, 32?
3 v 24, 4, 15, 22, 6, 25, 12, 27, 17, 26?
6 v 30, 52, 8, 25, 42, 16, 28, 54, 20, 45?

d) Delítev sè številko 6.

$24 = 6 \times .$;	$^1/_6$ od **24** =	$42 = 6 \times .$;	$^1/_6$ od **42** =
$6 = 6 \times .$;	$^1/_6$ od **6** =	$30 = 6 \times .$;	$^1/_6$ od **30** =
$36 = 6 \times .$;	$^1/_6$ od **36** =	$48 = 6 \times .$;	$^1/_6$ od **48** =
$12 = 6 \times .$;	$^1/_6$ od **12** =	$18 = 6 \times .$,	$^1/_6$ od **18** =
$60 = 6 \times .$;	$^1/_6$ od **60** =	$54 = 6 \times .$;	$^1/_6$ od **54** =

Poiščite $^1/_6$ od 1, 31, 13, 55, 19, 25, 49, 37, 43, 7;
2, 20, 56, 44, 8, 38, 26, 14, 32, 50;
3, 9, 27, 21, 57, 45, 33, 51, 15, 39;
4, 22, 16, 52, 40, 28, 10, 34, 58, 46;
5, 53, 29, 59, 11, 23, 17, 47, 41, 35.

Poiščite $^1/_2$ od 6, 13, 9, 3, 8, 15, 5, 20, 17, 12;
$^1/_5$ od 38, 29, 26, 40, 31, 45, 17, 37, 28, 20;
$^1/_4$ od 28, 37, 30, 19, 16, 22, 9, 31, 38, 12;
$^1/_3$ od 18, 10, 26, 13, 27, 6, 19, 25, 23, 17;
$^1/_6$ od 49, 32, 7, 24, 54, 19, 27, 36, 26, 34.

$^1/_6$ od $18+8=$	$^1/_4$ od $32-5=$	$^1/_6$ od $30+4=$	$^1/_3$ od $24-7=$
$^1/_5$ od $25+6=$	$^1/_6$ od $42-7=$	$^1/_6$ od $48+6=$	$^1/_6$ od $54-3=$
$^1/_5$ od $12+9=$	$^1/_3$ od $21-3=$	$^1/_5$ od $15+8=$	$^1/_6$ od $36-6=$

e) Vporabe.

1) Koliko krajcarjev je 5 desetic in 4 kr.?

2) Koliko desetic in krajcarev je 51 kr.?

3) Koliko *dm* je 5 *m* 8 *dm*?

4) Teden ima 6 delovnikov; koliko delovnikov imata 2, 3, 4 . . . tedni?

5) Koliko mesecev je $^1/_6$, $^2/_6$, $^3/_6$, $^5/_6$ leta?

6) Koliko ur je $^1/_3$, $^1/_4$, $^1/_6$, $^2/_6$ dneva?

7) Koliko minut je $^1/_6$, $^2/_6$, $^4/_6$, $^5/_6$ ure?

8) Koliko sekund je $^1/_6$, $^3/_6$, $^5/_6$ minute?

9) Koliko kosov je $^1/_6$, $^3/_6$, $^5/_6$ ducata?

---

10) Tvoj oče so 40 let stari; koliko bodo stari za 20 let?

11) Neki rokodelec dela predpóludne 5 ur 40 minut, popóludne 6 ur 18 min.; koliko ur je delal ta dan?

12) Kmet dobí za travnik vsako leto 52 gl. najemnine, od teh denarjev mu je treba plačati 6 gl. davka; koliko mu še ostane?

13) Oče so stari 54 let, sin 18 let; za koliko je sin mlajši nego li oče?

14) Od 48 gl. 60 kr. potrošim 5 gl. 32 kr.; koliko mi še ostane?

15) Kocka ima 6 straní (ravníc); koliko straní ima 2, 3, 4, . . . 10 kocek?

16) 1 sveča veljá 6 kr.; koliko veljá 2, 3, 4, . . . 10 sveč?

17) Za 1 goldinar se dobí 6 *l*; koliko za 2, 3 4, . . . 10 gl.?

18) Hiša ima 8 oken, vsako okno ima po 6 šip; koliko šip imajo vsa okna?

19) Nekdo ima 50 gl. in kupi 6 *m* sukna, *m* po 8 gl.; koliko goldinarjev mu še ostane?

20) 1 *hl* veljá 6 gl.; koliko *hl* se dobí za 42 gl.?

21) Nekdo kupi za 36 dvajsetic ôlja, *kg* po 6 dvajsetic; koliko *kg* ga je bilo?

22) 6 písank veljá 54 kr.; koliko veljá 1 písanka; koliko veljá 2, 3, 4, 5 písank?

23) Za 30 gl. se dobí 42 *m*; koliko *m* se dobí za 5 gl.?

5 gl. je 6. del od 30 gl.; za 5 gl. se dobí tedaj 6. del od 42 *m*, t. j. 7 *m*.

7. Številne vaje do sedemdeset.

a) Prištevanje in odštevanje.

Izdelajte naslednje verste:

1) 1+6
1+6 = 7
7+6 = 13
do 67
2) 3+6
3) 5+6
4) 2+6
5) 6+6
6) 3+7
7) 5+7
8) 4+7
9) 7+7
10) 70—6
70—6 = 64
64—6 = 58
do 4
11) 65—6
12) 69—6
13) 68—6
14) 66—6
15) 67—7
16) 64—7
17) 70—7
18) 65—7

60+10=	53+10=	35+30=	54+13=	18+45=
10+20=	47+20=	28+40=	51+17=	37+26=
30+20=	44+20=	23+40=	42+25=	49+13=
40+20=	36+30=	12+50=	35+32=	26+38=
40+30=	39+30=	17+50=	23+46=	33+37=

60—10=	62—10=	66—30=	68—15=	62—35=
60—20=	65—20=	69—40=	69—26=	67—54=
60—40=	61—20=	63—40=	63—24=	68—42=
50—30=	68—30=	67—50=	61—37=	65—28=
50—20=	64—30=	62—50=	64—48=	61—53=

63+.=68	50+.=60	48+8+7=	10+20+40=
62+.=69	40+.=70	42+6+9=	70—30—20=
64+.=67	56+.=66	70—5—8=	24+20+10=
67+.=70	37+.=67	67—9—2=	67—10—40=
58+.=62	43+.=65	53+8+4=	21+13+27=
56+.=65	26+.=62	64—7+6=	70—24+18=

b) Množitev številke 7, in sè številko 7.

1 7	1 × 7 =	7 × 1 =
2 14	2 × 7 =	7 × 2 =
3 21	3 × 7 =	7 × 3 =

i t. d.

$4 \times 7 =$	$10 \times 7 =$	$7 \times 2 =$	$4 \times 5 =$	$3 \times 6 =$
$6 \times 7 =$	$9 \times 7 =$	$7 \times 5 =$	$6 \times 8 =$	$4 \times 4 =$
$2 \times 7 =$	$7 \times 7 =$	$7 \times 10 =$	$5 \times 3 =$	$8 \times 3 =$
$8 \times 7 =$	$7 \times 4 =$	$7 \times 6 =$	$9 \times 6 =$	$5 \times 10 =$
$5 \times 7 =$	$7 \times 8 =$	$7 \times 9 =$	$2 \times 9 =$	$6 \times 4 =$

$2 \times 10 =$	$6 \times 10 =$	$3 \times 12 =$	$2 \times 16 =$	$3 \times 14 =$
$3 \times 10 =$	$2 \times 20 =$	$3 \times 10 = 30$	$2 \times 23 =$	$3 \times 23 =$
$4 \times 10 =$	$3 \times 20 =$	$3 \times 2 = 6$	$2 \times 34 =$	$4 \times 12 =$
$5 \times 10 =$	$2 \times 30 =$	$3 \times 12 = 36$	$3 \times 15 =$	$5 \times 13 =$

$3 \times 6 + 7 =$	$2 \times 7 + 6 =$	$3 \times 3 + 2 =$	$2 \times 18 + 14 =$
$7 \times 5 - 5 =$	$5 \times 6 - 3 =$	$4 \times 7 - 5 =$	$2 \times 32 - 26 =$
$4 \times 2 + 9 =$	$3 \times 4 + 4 =$	$7 \times 8 + 9 =$	$3 \times 16 + 17 =$
$6 \times 4 - 8 =$	$7 \times 9 - 7 =$	$6 \times 9 - 6 =$	$4 \times 15 - 34 =$

c) Meritev sè številko 7.

$35 = . \times 7$; **7** v **35** =	$49 = . \times 7$; **7** v **49** =
$14 = . \times 7$; **7** v **14** =	$7 = . \times 7$; **7** v **7** =
$56 = . \times 7$; **7** v **56** =	$28 = . \times 7$; **7** v **28** =
$21 = . \times 7$; **7** v **21** =	$42 = . \times 7$; **7** v **42** =
$63 = . \times 7$; **7** v **63** =	$70 = . \times 7$; **7** v **70** =

Kolikokrat je 7 v

22, 43, 57, 50, 1, 29, 64, 36, 8, 15?
58, 16, 37, 9, 65, 44, 2, 23, 51, 30?
31, 52, 24, 45, 10, 59, 66, 38, 3, 17?
18, 4, 53, 25, 60, 67, 39, 11, 46, 32?
47, 26, 40, 12, 68, 54, 19, 33, 61, 5?
6, 41, 13, 62, 27, 69, 55, 48, 34, 20?

Kolikokrat je

4 v 21, 40, 7, 18, 37, 30, 16, 38, 26, 20?
2 v 17, 19, 12, 5, 16, 13, 7, 20, 9, 15?
6 v 60, 39, 50, 38, 10, 49, 36, 53, 24, 43?
5 v 14, 33, 47, 25, 41, 15, 29, 38, 27, 35?
3 v 18, 10, 19, 15, 25, 11, 26, 9, 13, 24?
7 v 40, 29, 35, 49, 12, 44, 63, 46, 58, 27?

---

2 v 20 =	2 v 46 =	2 v 24 =	3 v 36 =
2 v 40 =	2 v 40 = 20	2 v 28 =	3 v 39 =
2 v 60 =	2 v 6 = 3	2 v 48 =	3 v 33 =
2 v 30 =	2 v 46 = 23	2 v 42 =	3 v 69 =
2 v 50 =		2 v 66 =	4 v 48 =

d) Delitev sè številko 7.

21 = 7 × .;	$\frac{1}{7}$ od **21** =	42 = 7 × .;	$\frac{1}{7}$ od **42** =
49 = 7 × .;	$\frac{1}{7}$ od **49** =	70 = 7 × .;	$\frac{1}{7}$ od **70** =
7 = 7 × .;	$\frac{1}{7}$ od **7** =	35 = 7 × .;	$\frac{1}{7}$ od **35** =
63 = 7 × .;	$\frac{1}{7}$ od **63** =	14 = 7 × .;	$\frac{1}{7}$ od **14** =
28 = 7 × .;	$\frac{1}{7}$ od **28** =	56 = 7 × .;	$\frac{1}{7}$ od **56** =

Poiščite $\frac{1}{7}$ od 1, 36, 64, 15, 29, 57, 43, 50, 8, 22;
2, 30, 65, 37, 9, 23, 58, 44, 16, 51;
3, 52, 17, 66, 59, 10, 38, 31, 45, 24;
4, 46, 32, 52, 67, 25, 18, 60, 53, 11;
5, 68, 40, 12, 47, 19, 26, 54, 61, 33;
6, 41, 13, 27, 69, 48, 20, 55, 34, 63.

Poiščite $\frac{1}{3}$ od 27, 19, 14, 29, 16, 30, 21, 13, 23, 7;
$\frac{1}{6}$ od 13, 36, 7, 38, 47, 33, 40, 19, 54, 48;
$\frac{1}{7}$ od 29, 38, 23, 67, 35, 22, 61, 55, 16, 63;
$\frac{1}{2}$ od 16, 7, 17, 10, 15, 6, 11, 14, 19, 8;
$\frac{1}{5}$ od 11, 17, 43, 35, 24, 30, 46, 38, 27, 41.

$\frac{1}{2}$ od 20 =	$\frac{1}{3}$ od 69 =	$\frac{1}{2}$ od 26 =
$\frac{1}{2}$ od 40 =	$\frac{1}{3}$ od 60 = 20	$\frac{1}{2}$ od 46 =
$\frac{1}{2}$ od 60 =	$\frac{1}{3}$ od 9 = 3	$\frac{1}{2}$ od 68 =
$\frac{1}{3}$ od 30 =	$\frac{1}{3}$ od 69 = 23	$\frac{1}{3}$ od 39 =
$\frac{1}{3}$ od 60 =		$\frac{1}{4}$ od 48 =

$\frac{1}{5}$ od 45 + 6 =	$\frac{1}{4}$ od 20 + 5 =	$\frac{1}{2}$ od 28 + 13 =
$\frac{1}{3}$ od 27 — 7 =	$\frac{1}{7}$ od 63 — 4 =	$\frac{1}{2}$ od 64 — 18 =
$\frac{1}{7}$ od 14 + 8 =	$\frac{1}{5}$ od 30 + 3 =	$\frac{1}{3}$ od 36 + 24 =
$\frac{1}{6}$ od 54 — 9 =	$\frac{1}{7}$ od 42 — 2 =	$\frac{1}{3}$ od 66 — 21 =

c) Vporabe.

1) Koliko krajcarjev je 6 desetic in 7 kr.? — Koliko desetic in krajcarjev je *a)* 63 kr.? *b)* 68 kr.?

2) Koliko dnevov je 2, 3, 4, . . . 10 tednov? — Koliko dnevov je $^1/_7$, $^3/_7$, $^4/_7$, $^6/_7$, $2^1/_7$ tedna? — Koliko tednov je 14, 15, 21, 49, 35, 40 dni?

3) Koliko pôl so 4 lége 9 pôl papirja?

4) Koliko ur je $^1/_2$ dneva? koliko $2^1/_2$ dneva?

5) Koliko minut je $^1/_2$, $^1/_3$, $^2/_4$, $^1/_4$, $^3/_4$ ure?

6) Koliko gramov je 5 *dkg*? $6^1/_2$ *dkg*?

---

7) V šoli je 40 dečkov in 30 deklic; koliko je vseh skupaj?

8) Janez podarí sestrici 20 črešenj, a njemu jih ostane še 48; koliko črešenj je imel?

9) Neki človek stanuje v tretjem nadstropji, do katerega pelje troje stopnic; perve stopnice imajo 26, druge 21, tretje 18 skalin (pragov); na koliko skalin mu je treba stopiti, da pride v tretje nadstropje?

10) Od 65 učencev jih manjka 5; koliko jih je v šoli?

11) Ob katerej uri vzhaja solnce, ako vzhaja 7 ur in 8 minut pred 12. uro?

12) Nekdo si zasluži vsak delovnik v tednu po 11 desetic, a potroši vsak dan v tednu samo 8 desetic; koliko mu ostane vsak teden?

13) Nekdo potrebuje vsak dan po 2 gl. 8 kr.; koliko na teden?

14) Nekdo ima 70 gl. v deržavnih papirjih po 5 gl.; koliko ima takih deržavnih papirjev?

15) V nekej hiši potrebujejo vsak teden po 2 *kg* cukra; koliko v 56 dnéh?

16) Koliko sveč se dobí za 42 kr., ako veljá sveča 7 kr.?

18) Za jeden pisen zvezek je treba 3 pôle papirja; koliko zvezkov se naredi iz 36 pôl?

18) 7 litrov veljá 63 kr.; koliko veljá *l*? koliko veljá 2, 3, 4, 5, 6 *l*?

19) Med 7 ubožcev razdelim 21 kr.; po koliko dobí vsak?

20) 56 rastlin se ima zasaditi v 7 jednakih verst; koliko rastlin pride na 1 verst?

21) Od 68 gl. plača nekdo polovico; koliko je še dolžan?

8. Številne vaje do osemdeset.

a) Prištevanje in odštevanje.

Izdelajte naslednje verste:

1) 2+8	4) 7+8	10) 79 — 8	13) 75—9
2+8 = 10	5) 8+8	79 — 8 = 71	14) 77—9
10+8 = 18	6) 1+9	71 — 8 = 63	15) 80—9
do 74	7) 5+9	do 7	16) 73—9
2) 3+8	8) 4+9	11) 76 — 8	17) 78—9
3) 5+8	9) 9+9	12) 80 — 8	18) 74—9

70+10 =	67+10 =	24+50 =	63+14 =	17+63 =
50+20 =	56+20 =	13+60 =	68+11 =	26+48 =
50+30 =	45+30 =	31+40 =	54+23 =	35+37 =
40+30 =	41+30 =	57+20 =	42+36 =	44+29 =
40+40 =	35+40 =	49+30 =	33+45 =	58+15 =
30+30 =	38+40 =	62+10 =	25+52 =	49+26 =

80—10 =	73—10 =	74—30 =	73—12 =	71—27 =
70—20 =	79—20 =	78—10 =	78—17 =	72—36 =
70—30 =	72—20 =	71—50 =	74—23 =	79—49 =
60—20 =	76—30 =	75—40 =	77—54 =	74—65 =
60—40 =	71—40 =	77—20 =	75—66 =	78—54 =
50—30 =	78—50 =	73—60 =	76—38 =	73—18 =

76+.=79	69+.=76	50+.=80	63+.=76
73+.=78	64+.=70	40+.=70	61+.=78
74+.=77	62+.=71	50+.=60	58+.=72
72+.=80	66+.=74	30+.=70	46+.=80
68+.=75	68+.=72	65+.=75	35+.=74
67+.=71	65+.=73	42+.=72	29+.=75

b) Množitev številke 8, in sè številko 8.

1	8	**1 × 8 =**	**8 × 1 =**
2	16	**2 × 8 =**	**8 × 2 =**
3	24	**3 × 8 =**	**8 × 3 =**

i t. d.

---

5 × 4 =	6 × 2 =	7 × 7 =	8 × 6 =	3 × 8 =
5 × 9 =	6 × 5 =	7 × 4 =	8 × 4 =	6 × 8 =
5 × 2 =	6 × 8 =	7 × 8 =	8 × 9 =	9 × 8 =
5 × 7 =	6 × 4 =	7 × 5 =	8 × 3 =	2 × 8 =
5 × 5 =	6 × 7 =	7 × 2 =	8 × 8 =	4 × 8 =
5 × 6 =	6 × 10 =	7 × 9 =	8 × 10 =	1 × 8 =
5 × 8 =	6 × 3 =	7 × 6 =	8 × 7 =	5 × 8 =
5 × 3 =	6 × 6 =	7 × 3 =	8 × 2 =	10 × 8 =
5 × 10 =	6 × 9 =	7 × 10 =	8 × 5 =	7 × 8 =

7×8+3=	3×7+6=	5×3+12=	8×5+26=
3×6—4=	9×8—9=	9×6—13=	5×4+37=
2×8+9=	6×5+2=	3×8+16=	7×7—22=
5×7—5=	4×8—7=	4×7—19=	9×7—44=

---

3 × 4 + . = 18	2 × 9 + . = 21	5 × 7 + . = 41
6 × 5 + . = 35	6 × 6 + . = 43	8 × 2 + . = 23
5 × 3 + . = 19	4 × 7 + . = 35	6 × 9 + . = 62
4 × 8 + . = 37	9 × 3 + . = 32	9 × 5 + . = 50
7 × 9 + . = 64	3 × 6 + . = 24	7 × 8 + . = 63
5 × 5 + . = 25	8 × 7 + . = 64	8 × 6 + . = 55

2×20 =	2×11 =	3×12 =	4×14 =	5×12 =
3×20 =	2×13 =	3×18 =	4×11 =	5×15 =
4×20 =	2×27 =	3×21 =	4×19 =	6×11 =
2×30 =	2×38 =	3×25 =	4×16 =	6×12 =

c) Merítev sè številko 8.

24 = . × 8; 8 v **24** =	72 = . × 8; 8 v **72** =
56 = . × 8; 8 v **56** =	32 = . × 8; 8 v **32** =
16 = . × 8; 8 v **16** =	8 = . × 8; 8 v **8** =
80 = . × 8; 8 v **80** =	64 = . × 8; 8 v **64** =
48 = . × 8; 8 v **48** =	40 = . × 8; 8 v **40** =

8 v 33 =	8 v 23 =	8 v 54 =	8 v 51 =	8 v 59 =
8 v 18 =	8 v 67 =	8 v 62 =	8 v 10 =	8 v 9 =
8 v 11 =	8 v 69 =	8 v 12 =	8 v 42 =	8 v 34 =
8 v 44 =	8 v 28 =	8 v 27 =	8 v 17 =	8 v 20 =
8 v 14 =	8 v 71 =	8 v 36 =	8 v 26 =	8 v 31 =

Kolikokrat je

5 v 32,	10,	44, 12,	37, 9, 24, 30, 43, 26?
6 v 14,	48,	23, 51,	33, 18, 56, 8, 25, 39?
3 v 17,	25,	15, 8,	11, 26, 18, 12, 7, 27?
7 v 59,	9,	49, 36,	25, 63, 19, 31, 44, 38?
4 v 20,	13,	35, 5,	26, 17, 32, 15, 23, 39?
8 v 55,	74,	24, 30,	77, 43, 65, 19, 37, 56?

2 v 26 =	2 v 34 =	2 v 30 =	3 v 72 =
2 v 44 =	2 v 20 = 10	2 v 70 =	4 v 56 =
2 v 64 =	2 v 14 = 7	2 v 38 =	4 v 60 =
2 v 69 =	2 v 34 = 17	2 v 76 =	5 v 65 =
2 v 48 =		2 v 45 =	6 v 78 =

d) Delítev sè številko 8.

46 = 8 × .; $\frac{1}{8}$ od **48** =	56 = 8 × .; $\frac{1}{8}$ od **56** =
16 = 8 × .; $\frac{1}{8}$ od **16** =	24 = 8 × .; $\frac{1}{8}$ od **24** =
64 = 8 × .; $\frac{1}{8}$ od **64** =	8 = 8 × .; $\frac{1}{8}$ od **8** =
80 = 8 × .; $\frac{1}{8}$ od **80** =	40 = 8 × .; $\frac{1}{8}$ od **40** =
31 = 8 × .; $\frac{1}{8}$ od **32** =	72 = 8 × .; $\frac{1}{8}$ od **72** =

Poiščite $^1/_8$ od 1, 33, 65, 25, 57, 9, 73, 17, 41, 49;
2, 58, 18, 66, 74, 50, 42, 10, 34, 26;
3, 19, 43, 11, 27, 75, 59, 67, 51, 35;
4, 76, 12, 28, 44, 20, 36, 60, 52, 68;
5, 13, 69, 45, 21, 37, 61, 77, 29, 53;
6, 30, 14, 78, 54, 22, 70, 62, 38, 46;
7, 55, 31, 15, 71, 39, 63, 47, 23, 79.

$^1/_4$ od 24 =	$^1/_6$ od 36 =	$^1/_4$ od 39 =	$^1/_5$ od 24 =
$^1/_7$ od 37 =	$^1/_3$ od 16 =	$^1/_5$ od 42 =	$^1/_4$ od 30 =
$^1/_3$ od 22 =	$^1/_5$ od 47 =	$^1/_8$ od 74 =	$^1/_8$ od 63 =
$^1/_8$ od 68 =	$^1/_4$ od 29 =	$^1/_6$ od 51 =	$^1/_3$ od 11 =
$^1/_6$ od 35 =	$^1/_8$ od 40 =	$^1/_2$ od 14 =	$^1/_7$ od 56 =

$^1/_3$ od 72 =	$^1/_2$ od 34 =	$^1/_3$ od 48 =	$^1/_4$ od 52 =
$^1/_3$ od 60 = 20	$^1/_2$ od 38 =	$^1/_3$ od 54 =	$^1/_4$ od 76 =
$^1/_3$ od 12 = 4	$^1/_2$ od 56 =	$^1/_3$ od 75 =	$^1/_5$ od 70 =
$^1/_3$ od 72 = 24	$^1/_2$ od 78 =	$^1/_3$ od 78 =	$^1/_6$ od 72 =

$^1/_5$ od 40 — 3 =	$^1/_4$ od 12 + 5 =	$^1/_3$ od 27 — 7 =
$^1/_8$ od 16 + 4 =	$^1/_7$ od 42 — 4 =	$^1/_5$ od 20 + 5 =
$^1/_3$ od 24 — 5 =	$^1/_2$ od 32 + 7 =	$^1/_7$ od 63 — 3 =
$^1/_6$ od 36 + 6 =	$^1/_8$ od 18 — 8 =	$^1/_8$ od 32 + 1 =

e) V p o r a b e.

1) Koliko krajcarjev je 7 desetic in 2 kr.? — Koliko desetic in krajcarjev je 75 kr.? 78 kr.?

2) Koliko krajcarjev so 4 dvajsetice? 3 dvajsetice in 3 petice?

3) Koliko *g* je 3, 5, 8, $1^1/_2$, $7^2/_5$ *dkg*?

4) Koliko ur je $3^1/_4$ dneva?

5) Koliko mesecev je $6^2/_3$ leta?

6) Koliko bukev je $3^1/_2$ rizme?

---

7) Od dveh zabójev tehta pervi 40 *kg*, drugi 35 *kg*; koliko tehtata obá?

8) Kolikokrat udari ura, katera bije samo cele ure, od 1 ure popóludne do 12. ure po noči?

9) V nekej bólnici za 80 bolnikov je 56 bolnikov; za koliko bolnikov je še prostora?

10) Od 75 učencev prišlo jih je v šolo 58; koliko jih manjka?

11) Nekdo je 5 gl. 77 kr. dolžan, in plača 3 gl. 60 kr.; koliko je še dolžan?

12) Kocka ima 8 voglov; koliko voglov imate 2, 3, 4, . . . 10 kocek?

13) *hl* žita veljá 8 gl.; koliko veljá 3, 6, 9, 7, 4, 8 *hl*?

14) 1 léga papirja tehta 8 *dkg*; koliko tehta 9 lég?

15) 1 par škorenj veljá 8 gl.; koliko veljá 2, 5, 8, 3, 7 parov?

16) 8 sveč tehta $^1/_2$ *kg*; koliko sveč gre na 1, 2, 3, 4, 5 *kg*?

17) Za 1 gl. se dobí 8 *m*; koliko za 10, 7, 4, 9 gl.?

18) 1 pisanka veljá 8 kr.; koliko se jih dobí za 32 kr.?

19) Koliko *m* traka se dobí za 72 kr., če veljá 1 *m* 8 kr.?

20) Koliko verst naredí 48 dreves, ako stojí v vsakej versti po 8 dreves?

21) Neki učitelj razdelí 32 pisal jednako med 9 učencev; koliko pisal dobí vsak?

22) Oče kupijo 8 *m* sukna za zimsko obleko in plačajo 48 gl.; po čem so plačali *m*?

23) Nekdo kupi 8 *hl* pšenice za 68 gl.; pri prodaji ima dobička 4 gl. 48 kr.; po čem je prodal *hl*?

24) 4 kozarci veljajo 64 kr.; koliko velja 1 kozarec? koliko 2, 3, 4, 5 kozarcev?

9. Stevilne vaje do devetdeset.

a) Prištevanje in odštevanje.

Izdelajte naslednje verste:

1) 2+6	2) 3+9	3) 90—5	4) 1+4
+2	—6	—7	+8
2+6 = 8	3+9 = 12	90—5 = 85	5) 88—2
8+2 = 10	12—6 = 6	85—7 = 78	—3
10+6 = 16	6+9 = 15	78—5 = 73	6) 1+8
16+2 = 18	15—6 = 9	73—7 = 66	—5
do 90	do 84	do 1	7) 89—7
			+4

80+10 =	71+10 =	42+40 =	73+16 =	26+64 =
70+20 =	65+20 =	27+50 =	65+23 =	57+28 =
60+20 =	69+20 =	34+50 =	52+37 =	38+46 =
50+30 =	54+30 =	26+60 =	41+45 =	67+19 =
30+50 =	49+40 =	13+70 =	14+72 =	49+35 =

90—10 =	83—10 =	88—40 =	84—12 =	81—11 =
80—10 =	86—20 =	81—40 =	89—27 =	84—25 =
80—20 =	89—20 =	85—50 =	86—34 =	82—37 =
80—50 =	82—30 =	87—60 =	88—46 =	85—58 =
70—40 =	84—30 =	83—70 =	85—51 =	83—75 =

83 + . = 87	78 + . = 81	80 + . = 90	72 + . = 87
74 + . = 79	75 + . = 82	60 + . = 80	74 + . = 86
82 + . = 84	67 + . = 73	70 + . = 90	65 + . = 76
81 + . = 87	59 + . = 67	50 + . = 80	73 + . = 90
63 + . = 66	73 + . = 82	74 + . = 84	68 + . = 82
75 + . = 78	76 + . = 84	65 + . = 85	65 + . = 84
86 + . = 87	68 + . = 75	53 + . = 83	47 + . = 73

b) Množitev številke 9, in sè številko 9.

1	9	**1 × 9 =**	**9 × 1 =**
2	18	**2 × 9 =**	**9 × 2 =**
3	27	**3 × 9 =**	**9 × 3 =**

i t. d.

---

3 × 6 =	5 × 7 =	2 × 8 =	6 × 9 =	9 × 4 =
7 × 6 =	8 × 7 =	5 × 8 =	9 × 9 =	9 × 1 =
5 × 6 =	9 × 7 =	8 × 8 =	2 × 9 =	9 × 8 =
9 × 6 =	6 × 7 =	6 × 8 =	8 × 9 =	9 × 3 =
8 × 6 =	3 × 7 =	9 × 8 =	4 × 9 =	9 × 7 =
2 × 6 =	7 × 7 =	7 × 8 =	7 × 9 =	9 × 5 =
6 × 6 =	4 × 7 =	4 × 8 =	3 × 9 =	9 × 2 =

2×9 + 1 =	9×6 + 5 =	6×5 — 12 =	7×7 + 32 =
9×3 — 2 =	4×4 — 6 =	3×7 + 24 =	8×5 — 28 =
4×6 + 3 =	8×9 + 7 =	9×5 — 36 =	9×8 — 24 =
6×8 — 4 =	3×5 — 8 =	4×8 + 48 =	5×4 + 16 =

---

6 × 9 + . = 57	3 × 8 + . = 32	9 × 7 + . = 71
5 × 7 + . = 39	4 × 9 + . = 41	5 × 3 + . = 23
7 × 9 + . = 68	7 × 7 + . = 50	4 × 7 + . = 34
3 × 8 + . = 27	9 × 3 + . = 35	7 × 8 + . = 62

---

2 × 30 =	2 × 12 =	6 × 12 =	3 × 13 =	5 × 18 =
2 × 40 =	3 × 12 =	7 × 12 =	3 × 24 =	6 × 15 =
3 × 20 =	4 × 12 =	2 × 14 =	4 × 17 =	6 × 14 =
3 × 30 =	5 × 12 =	5 × 14 =	4 × 21 =	8 × 11 =

c) Merítev sè številko 9.

72 = . × 9; **9 v 72 =**	27 = . × 9; **9 v 27 =**
18 = . × 9; **9 v 18 =**	90 = . × 9; **9 v 90 =**
63 = . × 9; **9 v 63 =**	9 = . × 9; **9 v 9 =**
36 = . × 9; **9 v 36 =**	45 = . × 9; **9 v 45 =**
81 = . × 9; **9 v 81 =**	54 = . × 9; **9 v 54 =**

---

9 v 10 =	9 v 87 =	9 v 68 =	9 v 47 =	9 v 37 =
9 v 38 =	9 v 58 =	9 v 19 =	9 v 16 =	9 v 56 =
9 v 48 =	9 v 35 =	9 v 34 =	9 v 30 =	9 v 24 =
9 v 22 =	9 v 70 =	9 v 62 =	9 v 79 =	9 v 65 =
9 v 59 =	9 v 21 =	9 v 50 =	9 v 26 =	9 v 76 =

Kolikokrat je

8 v 46, 14, 24, 71, 55, 64, 30, 52, 63, 72?
5 v 29, 10, 19, 38, 40, 27, 35, 42, 36, 25?
9 v 55, 90, 79, 21, 54, 48, 26, 69, 45, 84?
7 v 64, 35, 15, 23, 67, 56, 27, 46, 52, 63?
4 v 16, 29, 7, 35, 21, 26, 12, 17, 34, 28?
6 v 18, 9, 38, 25, 40, 54, 36, 22, 53, 31?

---

2 v 28 =	3 v 36 =	2 v 36 =	3 v 45 =	4 v 64 =
2 v 44 =	3 v 69 =	2 v 52 =	3 v 57 =	5 v 85 =
2 v 62 =	4 v 84 =	2 v 74 =	3 v 78 =	3 v 90 =
2 v 86 =	5 v 55 =	2 v 90 =	3 v 81 =	7 v 84 =

d) Delitev sè številko 9.

45 = 9 × .;	$\frac{1}{9}$ od **45** =	18 = 9 × .;	$\frac{1}{9}$ od **18** =
54 = 9 × .;	$\frac{1}{9}$ od **54** =	81 = 9 × .;	$\frac{1}{9}$ od **81** =
36 = 9 × .;	$\frac{1}{9}$ od **36** =	9 = 9 × .;	$\frac{1}{9}$ od **9** =
63 = 9 × .;	$\frac{1}{9}$ od **63** =	27 = 9 × .;	$\frac{1}{9}$ od **27** =
90 = 9 × ;	$\frac{1}{9}$ od **90** =	72 = 9 × .;	$\frac{1}{9}$ od **72** =

Koliko je 9. del od

1, 55, 28, 73, 46, 10, 64, 37, 19, 82?
2, 11, 38, 83, 20, 56, 74, 29, 47, 65?
3, 30, 57, 12, 39, 66, 48, 84, 21, 75?
4, 13, 49, 76, 31, 40, 85, 58, 67, 22?
5, 32, 68, 50, 86, 14, 41, 23, 77, 59?
6, 60, 42, 15, 78, 87, 51, 69, 24, 33?
7, 88, 70, 25, 34, 52, 79, 43, 16, 61?
8, 26, 80, 17, 62, 44, 53, 71, 35, 89?

Poiščite $1/6$ di 35, 52, 45, 8, 36, 18, 31, 48, 13, 44;
$1/4$ „ 16, 30, 19, 25, 11, 34, 28, 39, 9, 17;
$1/8$ „ 63, 32, 49, 58, 64, 27, 45, 31, 71, 48;
$1/5$ „ 40, 26, 35, 23, 12, 36, 22, 49, 15, 42;
$1/9$ „ 65, 73, 27, 66, 54, 19, 41, 10, 77, 39;
$1/7$ „ 15, 68, 39, 12, 49, 22, 30, 63, 52, 36.

$1/2$ od 26 =	$1/3$ od 33 =	$1/2$ od 22 =	$1/3$ od 42 =
$1/2$ od 48 =	$1/3$ od 63 =	$1/2$ od 58 =	$1/3$ od 51 =
$1/2$ od 64 =	$1/4$ od 48 =	$1/2$ od 76 =	$1/3$ od 75 =
$1/2$ od 82 =	$1/8$ od 88 =	$1/2$ od 90 =	$1/3$ od 92 =

$1/3$ od $24 + 5$ =	$1/5$ od $30 + 2$ =	$1/3$ od $21 - 2$ =
$1/7$ od $56 - 7$ =	$1/3$ od $27 - 4$ =	$1/6$ od $48 + 4$ =
$1/8$ od $32 + 9$ =	$1/6$ od $18 + 6$ =	$1/9$ od $81 - 6$ =
$1/9$ od $54 - 3$ =	$1/2$ od $16 - 8$ =	$1/5$ od $35 + 8$ =

e) Vporabe.

1) Koliko krajcarjev je 9 desetic? 8 desetic in 7 kr.? — Koliko desetic in krajcarjev je 83, 88, 90 kr.?

2) Koliko *dm* je 8 *m* in 5 *dm*?

3) Koliko *dl* je 5, 7, $8^3/_5$ *l*?

4) Za koliko je 85 minut več, nego li 1 ura?

5) Koliko je 9ti del od 6 let in 9 mesecev?

6) Koliko pôl je $8^1/_2$ lég papirja?

---

7) Od treh sodov tehta pervi 30, drugi 28, tretji 26 *kg*; koliko tehtajo vsi trije skupaj?

8) Nekdo je prodal zlato uro za 71 gld., pa je imel 15 gld. zgube pri njej; za koliko je bil uro kupil?

9) Starček je zdaj 82 let star; koliko je bil star pred 50 leti?

10) Gostilničar ima dva soda ôla; v pervem sodu ga je 82 *l*, v drugem 16 *l* manj; koliko *l* ga je v drugem sodu?

11) Za 1 par nogavic se potrebuje 9 *dkg* volne; koliko za 2, 5, 6, 9, 4 pare?

12) 1 *hl* ôla veljá 9 gl.; koliko veljá 2, 5, 8, 3, 7 *hl*?

13) Za 1 petico se dobí 9 hrušek; koliko za 3, 10, 7, 5 petic?

14) Koliko dreves je v 9 verstah, ako stojí v vsakej versti po 9 dreves?

15) Nekdo potrebuje vsak mesec 21 gl. za hrano; koliko v 2, 3, 4 mesecih?

16) 1 *m* blagá veljá 9 gl.; koliko *m* se ga dobí za 2 gl.?

17) 9 *l* mleka veljá 1 gl., koliko 45 *l*?

18) Na 63 *m* velikem prostoru je treba drevesa zasaditi takó, da stojí vsako drevo za 7 *m* daleč od druzega; koliko dreves je treba?

19) 9 svinčnikov veljá 45 kr.; koliko veljá 1 svinčnik?

20) Krava potrebuje v 9 dnéh 63 *kg* senâ; koliko na dan?

21) Ako se za 12 gl. 72 kr. dobí 6 *m* blagá; koliko veljá 1 *m*?

10. Številne vaje do sto.

a) Prištevanje in odštevanje.

Izdelajte vsako versto do 100 ali vsaj blizu do 100.

1) 2 + 2	9) 1 + 2	13) 5 + 2	17) 1 + 6	21) 7 — 3
2) 2 + 3	+ 3	+ 6	— 3	+ 5
3) 3 + 4	10) 2 + 4	14) 2 + 3	18) 3 + 7	22) 9 — 4
4) 5 + 5	+ 3	+ 7	— 4	+ 6
5) 4 + 6	11) 1 + 3	15) 1 + 4	19) 4 + 8	23) 8 — 5
6) 7 + 7	+ 6	+ 8	— 5	+ 8
7) 1 + 8	12) 4 + 4	16) 3 + 8	20) 2 + 9	24) 10 — 6
8) 2 + 9	+ 5	+ 9	— 6	+ 9

Izdelajte vsako versto do 0 ali vsaj blizu do 0.

1) 100 — 2	9) 100 — 2	13) 98—4	17) 97+3	21) 100—4
2) 98 — 3	— 3	—7	—5	+2
3) 97 — 4	10) 99 — 2	14) 99—5	18) 95+4	22) 98—5
4) 99 — 5	— 4	—8	—6	+2
5) 96 — 6	11) 97 — 5	15) 98—8	19) 93+3	23) 96—7
6) 100 — 7	— 2	—7	—7	+3
7) 93 — 8	12) 100 — 3	16) 96—9	20) 92+6	24) 93—8
8) 95 — 9	— 6	—8	—9	+4

90+10 =	60+40 =	30+70 =	100—10 =	70—50 =
50+20 =	10+50 =	20+70 =	40—20 =	90—60 =
70+30 =	50+50 =	20+80 =	60—30 =	80—70 =
40+40 =	30+60 =	10+90 =	50—40 =	100—80 =

49+10=	67+30 =	43+10 =	98 — 10 =	83 — 50 =
17+20=	15+50 =	19+80 =	36 — 20 =	59 — 30 =
25+30=	29+60 =	78+20 =	86 — 40 =	92 — 70 =
57+20=	46+30 =	51+40 =	77 — 50 =	81 — 60 =

36+12 =	35+18 =	68+23 =	89 — 15 =	34 — 15 =
54+14 =	28+32 =	57+19 =	35 — 13 =	73 — 18 =
23+25 =	74+19 =	48+34 =	62 — 21 =	52 — 26 =
33+61 =	55+45 =	13+66 =	76 — 42 =	93 — 47 =
45+32 =	24+37 =	71+29 =	57 — 36 =	65 — 39 =
24+45 =	67+25 =	27+35 =	68 — 35 =	46 — 28 =

41+ . = 47	27 + . = 32	50 + . = 80	67 + . = 98
53+ . = 56	69 + . = 71	70 + . = 100	51 + . = 85
22+ . = 28	45 + . = 53	68 + . = 88	45 + . = 68
75+ . = 77	76 + . = 84	37 + . = 77	11 + . = 99
86+ . = 89	34 + . = 43	25 + . = 75	56 + . = 71
60+ . = 65	18 + . = 24	73 + . = 93	47 + . = 64

Koliko je treba prišteti k vsakej naslednjej številki, da se dobi 100?

45, 27, 81, 30, 51, 64, 73, 19, 50, 63;
14, 91, 76, 58, 80, 47, 17, 24, 61, 40;
72, 46, 90, 56, 44, 85, 13, 78, 22, 67;
31, 48, 11, 29, 84, 66, 32, 70, 59, 51;
79, 20, 86, 34, 28, 74, 43, 65, 33, 75;
35, 83, 15, 60, 57, 43, 10, 71, 39, 26.

b) Množitev.

1 ..... 10 $\quad 1 \times 10 = \quad 10 \times 1 =$
2 ..... 20 $\quad 2 \times 10 = \quad 10 \times 2 =$
i t. d.

$1 \times 1 =$	$1 \times 2 =$	$1 \times 3 =$	$1 \times 4 =$	$1 \times 5 =$
$2 \times 1 =$	$4 \times 2 =$	$2 \times 3 =$	$4 \times 4 =$	$7 \times 5 =$
$4 \times 1 =$	$3 \times 2 =$	$3 \times 3 =$	$7 \times 4 =$	$3 \times 5 =$
$8 \times 1 =$	$9 \times 2 =$	$4 \times 3 =$	$10 \times 4 =$	$9 \times 5 =$
$3 \times 1 =$	$10 \times 2 =$	$5 \times 3 =$	$3 \times 4 =$	$5 \times 5 =$
$6 \times 1 =$	$2 \times 2 =$	$6 \times 3 =$	$6 \times 4 =$	$4 \times 5 =$
$9 \times 1 =$	$8 \times 2 =$	$7 \times 3 =$	$9 \times 4 =$	$10 \times 5 =$
$10 \times 1 =$	$6 \times 2 =$	$8 \times 3 =$	$2 \times 4 =$	$6 \times 5 =$
$7 \times 1 =$	$7 \times 2 =$	$9 \times 3 =$	$5 \times 4 =$	$8 \times 5 =$
$5 \times 1 =$	$5 \times 2 =$	$10 \times 3 =$	$8 \times 4 =$	$2 \times 5 =$

$1 \times 6 =$	$1 \times 7 =$	$1 \times 8 =$	$1 \times 9 =$	$1 \times 10 =$
$10 \times 6 =$	$3 \times 7 =$	$5 \times 8 =$	$4 \times 9 =$	$2 \times 10 =$
$2 \times 6 =$	$5 \times 7 =$	$2 \times 8 =$	$8 \times 9 =$	$3 \times 10 =$
$5 \times 6 =$	$7 \times 7 =$	$6 \times 8 =$	$5 \times 9 =$	$4 \times 10 =$
$9 \times 6 =$	$4 \times 7 =$	$10 \times 8 =$	$2 \times 9 =$	$5 \times 10 =$
$6 \times 6 =$	$8 \times 7 =$	$8 \times 8 =$	$9 \times 9 =$	$6 \times 10 =$
$3 \times 6 =$	$10 \times 7 =$	$3 \times 8 =$	$6 \times 9 =$	$7 \times 10 =$
$7 \times 6 =$	$6 \times 7 =$	$9 \times 8 =$	$3 \times 9 =$	$8 \times 10 =$
$4 \times 6 =$	$2 \times 7 =$	$7 \times 8 =$	$10 \times 9 =$	$9 \times 10 =$
$8 \times 6 =$	$9 \times 7 =$	$4 \times 8 =$	$7 \times 9 =$	$10 \times 10 =$

---

1 × 1 =	2 × 1 =	3 × 1 =	4 × 1 =	5 × 1 =
1 × 2 =	2 × 3 =	3 × 6 =	4 × 2 =	5 × 10 =
1 × 6 =	2 × 5 =	3 × 9 =	4 × 4 =	5 × 8 =
1 × 4 =	2 × 7 =	3 × 7 =	4 × 8 =	5 × 5 =
1 × 7 =	2 × 9 =	3 × 10 =	4 × 5 =	5 × 2 =
1 × 10 =	2 × 2 =	3 × 8 =	4 × 10 =	5 × 9 =
1 × 8 =	2 × 4 =	3 × 2 =	4 × 3 =	5 × 6 =
1 × 5 =	2 × 6 =	3 × 4 =	4 × 9 =	5 × 3 =
1 × 9 =	2 × 8 =	3 × 3 =	4 × 7 =	5 × 4 =
1 × 3 =	2 × 10 =	3 × 5 =	4 × 6 =	5 × 7 =

---

6 × 1 =	7 × 1 =	8 × 1 =	9 × 1 =	10 × 1 =
6 × 5 =	7 × 3 =	8 × 2 =	9 × 4 =	10 × 5 =
6 × 2 =	7 × 5 =	8 × 10 =	9 × 8 =	10 × 7 =
9 × 6 =	7 × 4 =	8 × 5 =	9 × 3 =	10 × 4 =
6 × 10 =	7 × 7 =	8 × 9 =	9 × 9 =	10 × 8 =
6 × 8 =	7 × 2 =	8 × 6 =	9 × 2 =	10 × 2 =
6 × 3 =	7 × 10 =	8 × 3 =	9 × 6 =	10 × 9 =
6 × 9 =	7 × 8 =	8 × 8 =	9 × 10 =	10 × 3 =
6 × 7 =	7 × 6 =	8 × 4 =	9 × 7 =	10 × 6 =
6 × 4 =	7 × 9 =	8 × 7 =	9 × 5 =	10 × 10 =

---

2 × 20 =	5 × 20 =	2 × 30 =	2 × 40 =
3 × 20 =	4 × 20 =	3 × 30 =	2 × 50 =

---

2 × 11 =	2 × 12 =	2 × 13 =	2 × 28 =	2 × 39 =
4 × 11 =	5 × 12 =	6 × 16 =	3 × 25 =	3 × 31 =
7 × 11 =	3 × 12 =	4 × 19 =	3 × 29 =	3 × 33 =
9 × 11 =	6 × 12 =	3 × 15 =	4 × 21 =	2 × 42 =
6 × 11 =	4 × 12 =	7 × 14 =	4 × 25 =	2 × 46 =
8 × 11 =	7 × 12 =	5 × 18 =	2 × 36 =	2 × 49 =

3×7 + 9 =	6×5 + 3 =	3×8 + 12 =	3×8 + 38 =
7×9 − 3 =	7×8 − 4 =	4×9 − 18 =	4×4 + 29 =
8×4 + 8 =	10×2 + 2 =	8×4 + 24 =	2×6 + 43 =
4×6 − 5 =	5×9 − 6 =	6×3 − 13 =	9×7 − 36 =

---

3 × 7 + . = 24	6 × 3 + . = 20	2 × 9 + . = 25
5 × 4 + . = 29	2 × 8 + . = 23	4 × 4 + . = 22
7 × 9 + . = 65	4 × 7 + . = 35	3 × 8 + . = 31
6 × 7 + . = 48	8 × 6 + . = 54	7 × 8 + . = 60
4 × 8 + . = 33	3 × 5 + . = 22	5 × 9 + . = 53
9 × 5 + . = 47	4 × 9 + . = 41	7 × 7 + . = 57
6 × 9 + . = 59	5 × 7 + . = 43	6 × 8 + . = 52
8 × 8 + . = 68	6 × 6 + . = 45	9 × 9 + . = 90

c) Meritev.

10 v 40 =	**10 v 30 =**	**10 v 50 =**	**10 v 20 =**	**10 v 10 =**
10 v 60 =	**10 v 70 =**	**10 v 100 =**	**10 v 80 =**	**10 v 90 =**

---

10 v 51 =	10 v 93 =	10 v 85 =	10 v 27 =	10 v 69 =
10 v 72 =	10 v 14 =	10 v 46 =	10 v 58 =	10 v 33 =

Kolikokrat je

2, 3, 4 v 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20?
3, 4, 5 v številih od 20 do 30?
4, 5, 6 „ „ „ 30 „ 40?
5, 6, 7 „ „ „ 40 „ 50?
6, 7, 8 „ „ „ 50 „ 60?
7, 8, 9 „ „ „ 60 „ 70?
8, 9, 10 „ „ „ 70 „ 80?
9, 10 „ „ „ 80 „ 90?
10 „ „ „ 90 „ 100?

2 v 10 = 5	3 v 10 = 3 (1)	4 v 10 = 2 (2)
2 v 11 = 5 (1)	3 v 11 = 3 (2)	4 v 11 = 2 (3)
i t. d.	i t. d.	i t. d.

---

2 v 40 =	2 v 80 =	3 v 60 =	4 v 80 =
2 v 60 =	2 v 100 =	3 v 90 =	5 v 100 =

---

2 v 24 =	3 v 69 =	2 v 34 =	3 v 42 =	4 v 56 =
2 v 46 =	3 v 93 =	2 v 56 =	3 v 51 =	4 v 92 =
2 v 68 =	4 v 48 =	2 v 78 =	3 v 75 =	5 v 65 =
2 v 26 =	4 v 88 =	2 v 92 =	3 v 84 =	6 v 78 =
2 v 82 =	4 v 84 =	2 v 98 =	4 v 60 =	8 v 87 =

d) Delitev.

$\frac{1}{10}$ od **30** =	$\frac{1}{10}$ od **100** =	$\frac{1}{10}$ od **40** =	$\frac{1}{10}$ od **80** =	$\frac{1}{10}$ od **10** =
$\frac{1}{10}$ od **70** =	$\frac{1}{10}$ od **60** =	$\frac{1}{10}$ od **20** =	$\frac{1}{10}$ od **50** =	$\frac{1}{10}$ od **90** =

$\frac{1}{10}$ od 41 =	$\frac{1}{10}$ od 53 =	$\frac{1}{10}$ od 35 =	$\frac{1}{10}$ od 67 =	$\frac{1}{10}$ od 29 =
$\frac{1}{10}$ od 72 =	$\frac{1}{10}$ od 4 =	$\frac{1}{10}$ od 86 =	$\frac{1}{10}$ od 98 =	$\frac{1}{10}$ od 75 =

Koliko je

$\frac{1}{2}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{4}$ od 10, 11, 12, 13 . . . . 19, 20?

$\frac{1}{3}$,	$\frac{1}{4}$,	$\frac{1}{5}$	od	števil	od 20	do 30?
$\frac{1}{4}$,	$\frac{1}{5}$,	$\frac{1}{6}$	„	„	„ 30	„ 40?
$\frac{1}{5}$,	$\frac{1}{6}$,	$\frac{1}{7}$	„	„	„ 40	„ 50?
$\frac{1}{6}$,	$\frac{1}{7}$,	$\frac{1}{8}$	„	„	„ 50	„ 60?
$\frac{1}{7}$,	$\frac{1}{8}$,	$\frac{1}{9}$	„	„	„ 60	„ 70?
$\frac{1}{8}$,	$\frac{1}{9}$,	$\frac{1}{10}$	„	„	„ 70	„ 80?
	$\frac{1}{9}$,	$\frac{1}{10}$	„	„	„ 80	„ 90?
		$\frac{1}{10}$	„	„	„ 90	„ 100?

$\frac{1}{2}$ od 10 = 5	$\frac{1}{3}$ od 10 = $3\frac{1}{3}$	$\frac{1}{4}$ od 10 = $2\frac{2}{4}$
$\frac{1}{2}$ od 11 = $5\frac{1}{2}$	$\frac{1}{3}$ od 11 = $3\frac{2}{3}$	$\frac{1}{4}$ od 11 = $2\frac{3}{4}$
i t. d.	i t. d.	i t. d.

$\frac{1}{2}$ od 40 =	$\frac{1}{2}$ od 100 =	$\frac{1}{3}$ od 60 =	$\frac{1}{4}$ od 80 =
$\frac{1}{2}$ od 80 =	$\frac{1}{2}$ od 60 =	$\frac{1}{3}$ od 90 =	$\frac{1}{5}$ od 100 =

$\frac{1}{2}$ od 28 =	$\frac{1}{3}$ od 63 =	$\frac{1}{2}$ od 32 =	$\frac{1}{3}$ od 45 =
$\frac{1}{2}$ od 42 =	$\frac{1}{3}$ od 96 =	$\frac{1}{2}$ od 54 =	$\frac{1}{4}$ od 52 =
$\frac{1}{2}$ od 64 =	$\frac{1}{4}$ od 48 =	$\frac{1}{2}$ od 78 =	$\frac{1}{5}$ od 75 =
$\frac{1}{2}$ od 86 =	$\frac{1}{4}$ od 84 =	$\frac{1}{2}$ od 96 =	$\frac{1}{4}$ od 100 =
$\frac{1}{2}$ od 82 =	$\frac{1}{4}$ od 88 =	$\frac{1}{2}$ od 92 =	$\frac{1}{5}$ od 95 =

$\frac{1}{2}$ od $16+5=$	$\frac{1}{4}$ od $20+6=$	$\frac{1}{2}$ od $24+13=$
$\frac{1}{3}$ od $27-3=$	$\frac{1}{7}$ od $63-7=$	$\frac{1}{3}$ od $78-17=$
$\frac{1}{5}$ od $40+6=$	$\frac{1}{8}$ od $32+9=$	$\frac{1}{4}$ od $96+15=$
$\frac{1}{6}$ od $48-4=$	$\frac{1}{3}$ od $24-2=$	$\frac{1}{5}$ od $85-14=$
$\frac{1}{9}$ od $72+7=$	$\frac{1}{6}$ od $54+8=$	$\frac{1}{6}$ od $72+18=$

Poiščite

$\frac{1}{2}$ od $5\times 3+1$,	$4\times 5-3$,	$2\times 6+2$,	$1\times 9-4$;
$\frac{1}{3}$ od $4\times 7-1$,	$8\times 3+3$,	$7\times 5-2$,	$4\times 6+4$;
$\frac{1}{4}$ od $3\times 9+5$,	$5\times 7-6$,	$8\times 2+7$,	$7\times 3-8$;
$\frac{1}{5}$ od $6\times 4-5$,	$9\times 2+7$,	$2\times 8-7$,	$10\times 5+8$;
$\frac{1}{6}$ od $2\times 8+2$,	$3\times 6-1$,	$5\times 4+4$,	$6\times 7-2$;
$\frac{1}{7}$ od $8\times 5-9$,	$6\times 8+1$,	$4\times 10-5$,	$2\times 4+7$;
$\frac{1}{8}$ od $7\times 10+2$,	$2\times 9-4$,	$6\times 9+2$,	$9\times 8-6$;
$\frac{1}{9}$ od $10\times 2-2$,	$7\times 7+5$,	$3\times 7-5$,	$5\times 2+9$;
$\frac{1}{10}$ od $9\times 6+6$,	$7\times 4-8$,	$9\times 9+9$,	$8\times 10-9$.

$5\times 3=15$	$4\times 5=20$
$15+1=16$	$20-3=17$
$\frac{1}{2}$ od $16=8$	$\frac{1}{2}$ od $17=8\frac{1}{2}$
$\frac{1}{2}$ od $5\times 3+1=8$	$\frac{1}{2}$ od $4\times 5-3=8\frac{1}{2}$

e) Vporabe.

1) Koliko krajcarjev je 2, 3, 4, . . . 9, 10 desetic? — Koliko desetic je 10, 30, 60, 90, 40, 80 kr.?

2) Koliko krajcarjev je *a)* 3 desetice 7 kr.? *b)* 8 desetic 1 kr.?

3) Koliko desetic in krajcarjev je 35, 57, 88, 94, 46, 25, 80, 17, 48, 62 kr?

4) Koliko desetic je 2, 3, 4, . . . 10 gl.? — Koliko goldinarjev je 10, 40, 70, 30, 80, 50 desetic?

5) Koliko desetic je *a)* 4 gl. 5 des.? *b)* 7 gl. 3 des.?

6) Koliko goldinarjev in krajcarjev je 16, 53, 26, 73, 61, 19, 60, 14, 58, 45, 22 desetic?

7) Koliko dvajsetic je 2, 3, 4, . . . 10, 12, 18, 20 gl.? — Koliko goldinarjev je 10, 30, 45, 80, 84, 92 dvajsetic?

8) Koliko krajcarjev je $^1/_2$, $^1/_4$, $^2/_4$, $^1/_5$, $^2/_5$, $^3/_5$, $^4/_5$ gl.? $^1/_{10}$, $^2/_{10}$, $^3/_{10}$, . . . $^8/_{10}$, $^9/_{10}$ gl.?

---

9) Koliko *dm* je 2, 3, 4, . . . 9 *m*? 7 *m* in 3 *dm*?

10) Koliko *m* je 10, 40, 70, 30, 90 *dm*?

11) Koliko *m* in *dm* je 94 *dm*?

12) Koliko *cm* je 3, 8, 2, 5, 9, 7 *dm*?

13) Koliko *dm* je 10, 40, 90, 53 *cm*?

14) Koliko *cm* je $^1/_2$, $^1/_4$, $^3/_4$, $^1/_5$, $^4/_5$, $^1/_{10}$, $^3/_{10}$, $^7/_{10}$ *m*?

15) Koliko po 5 *cm* dolgih déščic se dá izrézati iz jedne 1 *m* dolge deske?

---

16) Koliko *dl* je 2, 3, 7, 5, 9 *l*?

17) Koliko *l* je 40, 60, 27, 78 *dl*?

18) Koliko *cl* je 3, 6, 4, 7, 5 *dl*?

19) Koliko *dl* je 10, 50, 90, 26 *cl*?

20) Koliko *l* je $^1/_2$, $^1/_4$, $^3/_4$, $^1/_5$, $^1/_{10}$, $^9/_{10}$ *hl*?

21) Koliko *cl* je $^1/_2$, $^1/_4$, $^3/_{10}$, $^1/_5$, $^1/_{10}$ *l*?

---

22) Koliko *g* je 2, 3, 9, 4, 6 *dkg*?

23) Koliko *dkg* je 20, 50, 37, 84 *g*?

24) Koliko *dkg* je $^1/_2$, $^1/_4$, $^1/_5$, $^3/_5$, $^1/_{10}$, $^7/_{10}$ *kg*?

25) Koliko *g* je $^1/_2$, $^1/_5$, $^2/_5$, $^1/_{10}$, $^3/_{10}$ *dkg*?

---

26) Koliko sekund je $^1/_2$, $^2/_3$, $^1/_4$, $^3/_5$, $^1/_6$, $^1/_{10}$, $1^2/_5$ ur?

27) Koliko minut je $^1/_2$, $^1/_3$, $^1/_4$, $^1/_5$, $^1/_6$, $^1/_{10}$, $^3/_{10}$, $1^2/_5$ ure?

Narodna in univerzitetna knjižnica Ljubljana

28) Koliko ur je $^1/_2$, $^1/_3$, $^1/_4$, $^1/_6$, $1^1/_2$, $3^2/_3$ dneva?
29) Koliko mesecev je $^1/_2$, $^1/_3$, $^1/_4$, $^3/_4$, $^1/_6$, $^5/_6$ leta?
30) Koliko mesecev je 3, 7, 5, 8, $6^1/_7$, 4 leta?

---

31) Koliko rečí je 2, 4, 5, 7, 8 ducatov?
32) Koliko pôl je 2, 3, 6, 9 lég papirja?
33) Koliko bukev je 3, 5, 7, 8 rizem papirja?
34) Koliko bukev je $^1/_2$, $^1/_5$, $^3/_5$, $^1/_{10}$, $^7/_{10}$ rizem papirja?
35) Koliko pôl je $^1/_2$, $^1/_5$, $^4/_5$, $^1/_{10}$, $^3/_{10}$ rizem papirja?

---

36) Neka vas ima 78 hiš, druga jih ima 15 več; koliko hiš ima druga vas?

37) V gozdu so posekali 56 hrastov, 21 bukev in 18 jelk; koliko dreves vsega skupaj?

38) Perva računica ima 40, druga 64 straní; koliko straní šteje druga računica več od perve?

39) Sodček olja tehta 94 *kg*, a sodček sam ima 15 *kg*; koliko *kg* olja je v sodčku?

40) Nekdo ima 1 gl., in potroši
10, 30, 80, 50, 90, 40, 60, 20, 70 kr.;
28, 53, 17, 33, 55, 68, 82, 15, 92 kr.;
59, 24, 48, 76, 29, 62, 54, 45, 86 kr.;
koliko krajcarjev mu še ostane?

41) Nekdo je dolžan 1 gl., in plača
43 (65, 88, 19, 67, 74, 59, 36) kr.,
koliko je še dolžan?

42) Jožek si kupi bukvice za 26 kr., in položí tja bankovec za jeden goldinar, koliko krajcarjev dobí nazaj?

43) Iz 1 *hl* ôla se iztoči
64 (81, 54, 39, 45, 27, 73, 15) *l*;
koliko *l* ôla še ostane?

44) Od 100 *kg* riža ostane tergovcu še
12 (33, 56, 79, 48, 80, 63, 27) *kg*;
koliko *kg* ga je prodal?

---

45) Koliko perstov ima 2, 3, 4 ... 9 človekov?

46) Dragotin ima 3 suknje, na vsakej suknji je po 10 gumbov; koliko gumbov je na vseh suknjah?

47) 1 bukve papirja veljajo 10 kr.; koliko veljá 2, 6, 7, 10 bukev?

48) Koliko veljá 7, 5, 3, 8 *hl* po 10 gl.?

49) Koliko veljá 3, 8, 4, 5 pisank po 10 kr.?

50) Za 1 petico se dobí 19 pisal; koliko za 2, 5, 7, 9 petic?

51) Rokodelec ima 8 delavcev in plača v soboto vsacemu po 6 gl. 12 kr.; koliko vsem skupaj?

52) *hl* veljá 10 gl.; koliko *hl* se dobí za 60 gl.?

53) Koliko bankovcev po 10 gl. mi je treba, da plačam 70 gl.?

54) Ob dolgosti ceste stojí na vsakih 10 *m* po jeden cestni kamen; koliko tacih kamenov je v daljavi do 80 *m*?

55) 1 *hl* veljá 40 gl.; koliko veljá $^1/_4$, $^1/_5$, $^1/_{10}$ *hl*?

56) 10 *m* veljá 50 gl.; koliko veljá 1 *m*?

57) Za 10 gl. se dobí 20 *kg*; koliko za 1 gl.?

58) Za 1 desetico se dobí 50 orehov; koliko za 1 kr.?

59) V 10 jednôlikih verstah stojí 90 drevesec; koliko v 1 versti?

60) Nekdo plača na leto 100 gl. za stanovanje; koliko na $^1/_4$ leta?

61) 1 *l* veljá 60 kr.; koliko veljá 1 *dl*?

62) 1 *hl* veljá 32 gl. 60 kr.; koliko veljá 50, 25 *l*?

63) Dekla ima na leto 36 gl. 24 kr. plače; koliko dobí v 3 mesecih?

64) Koliko zvezkov po 4 pole pisnega papirja naredí knjigovezec iz 1 bukev papirja?

65) 2 kravi veljate 93 gl.; koliko veljá vsaka, ako je perva za 7 gl. dražja nego li druga?

66) Kmet prodá suknarju za 64 gl. derv, in si kupi pri njem 9 *m* súkna po 3 gl.; koliko goldinarjev dobí še v gotovem denarji?

67) Od 36 kr. si dal 4ti del za plôčico, a 6ti del za papir; koliko ti še ostane?

68) Dekla dobí 1 gl. za na terg, kupi 2 *kg* riža po 32 kr. in za 18 kr. jajc; koliko denarja prinese nazaj?

69) Neko blago se je kupilo za 84 gl.; pri prodají se je 7. del pridobilo; za koliko je bilo prodano?

70) V sodu je 90 *l* vina; 6. del se ga je iztočilo, a 8 *l* zopet prítočilo; koliko *l* ga je zdaj v sodu?

Drugi razdelek.

Početno računanje z drobci.

1. Polovice.

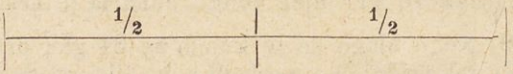

Ako razdelimo celotíno na 2 jednaka dela, imenuje se vsak del pol celotíne ali polovica ($^1/_2$). 2 polovici ($^2/_2$) skupaj daste zopet jedno celotíno.

1) Koliko polovic dá 1 celotína? Koliko polovic je 2, 3, 4, 8, 12, 25 celotín?

2) Koliko polovic je $1^1/_2$, $2^1/_2$, $5^1/_2$, $14^1/_2$?

3) Koliko celotín je 2, 4, 6, 10, 26 polovic?

---

4) $1 + {}^1/_2 =$ | $2 + 1^1/_2 =$ | $15 + 3^1/_2 =$

5) ${}^1/_2 + 2 =$ | $1^1/_2 + 3 =$ | $8^1/_2 + 6 =$

6) ${}^1/_2 + {}^1/_2 =$ | $2^1/_2 + {}^1/_2 =$ | $16^1/_2 + 5^1/_2 =$

Izračunite naslednje verste do 100 ali blizu do 100:

7) $90 + {}^1/_2$ | 8) $81 + 1^1/_2$

9) $62^1/_2 + 2^1/_2$ | 10) $51 + 4^1/_2$

11) $37 + 5^1/_2$ | 12) $28^1/_2 + 7^1/_2$

---

13) $2^1/_2 - {}^1/_2 =$ | $10^1/_2 - 2^1/_2 =$ | $25^1/_2 - 8^1/_2 =$

14) $5^1/_2 - 2 =$ | $8^1/_2 - 3 =$ | $37^1/_2 - 18 =$

15) $1 - {}^1/_2 =$ | $4 - 1^1/_2 =$ | $20 - 6^1/_2 =$

Izračunite naslednje verste do 0 ali blizu do 0:

16) $9^1/_2 - {}^1/_2$ | 17) $25 - 1^1/_2$

18) $33 - 2^1/_2$ | 19) $40^1/_2 - 3^1/_2$

20) $61 - 5^1/_2$ | 21) $100^1/_2 - 9^1/_2$

---

22) $2 \times {}^1/_2 =$ | $5 \times {}^1/_2 =$

23) $4 \times 1^1/_2 =$ | $9 \times 2^1/_2 =$

24) $10 \times 3^1/_2 =$ | $12 \times 7^1/_2 =$

25) Kolikokrat je $^1/_2$ v $^5/_2$, $^3/_2$ v $^{12}/_2$?
26) Kolikokrat je $^1/_2$ v 1, 2, 3, $5^1/_2$, $17^1/_2$?
27) Koliko je 5ti del od $^{35}/_2$?
28) Koliko je polovica od $^6/_2$, $^{14}/_2$, $^{20}/_2$, $^{34}/_2$?

---

29) Koliko krajcarjev je $^1/_2$ goldinarja?
30) „ *dm* „ $^1/_2$ *m*?
31) „ *l* „ $^1/_2$ *hl*?
32) „ *g* „ $^1/_2$ *dkg*?
33) „ minut „ $^1/_2$ ure?
34) „ mesecev „ $^1/_2$ leta?

---

35) Ivanek kupi $3^1/_2$ in $1^1/_2$ bukev papirja; koliko je to skupaj?

36) Sosed kupi *l* vina za $42^1/_2$ kr. in ga prodá takó, da ima $5^1/_2$ kr. dobička; po čem je prodal *l*?

37) Od 20 *kg* blagá si ga prodal $12^1/_2$ *kg*; koliko ti ga je še ostalo?

38) Delavec si zasluži vsak dan po $1^1/_2$ gl.; koliko v 5 dneh?

39) Kmetica prodá jajca po $2^1/_2$ kr. in skupi vsega skupaj $37^1/_2$ kr.; koliko jajc je prodala?

---

2. Tretjine.

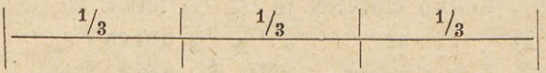

Ako razdelimo celotíno na 3 jednake dele, imenuje se vsak del **tretjina** ($^1/_3$), dva taka dela sta 2 tretjini ($^2/_3$). Tri tretjine ($^3/_3$) skupaj dadó zopet 1 celotino.

1) Koliko tretjín je 2, 3, 5, 19, 32 celotín?
2) Koliko tretjín je $1^1/_3$, $1^2/_3$, $2^1/_3$, $8^1/_3$, $12^2/_3$?
3) Koliko celotín (celih) je 3, 6, 12, 36, 48 tretjín?

---

4) $1 + \frac{1}{3} =$ | 5) $\frac{2}{3} + 4 =$ | 6) $\frac{2}{3} + \frac{1}{3} =$
$3 + \frac{2}{3} =$ | $2\frac{1}{3} + 9 =$ | $5\frac{1}{3} + 7\frac{1}{3} =$
$21 + 2\frac{1}{3} =$ | $12\frac{2}{3} + 5 =$ | $9\frac{2}{3} + 8\frac{2}{3} =$

Izračunite naslednje verste do 100 ali blizu do 100:

7) $94 + \frac{1}{3}$ | 9) $73\frac{1}{3} + 2\frac{2}{3}$ | 11) $48\frac{2}{3} + 5\frac{1}{3}$
8) $85 + 1\frac{2}{3}$ | 10) $60 + 3\frac{1}{3}$ | 12) $27\frac{1}{3} + 6\frac{2}{5}$

---

13) $4\frac{1}{3} - 2 =$ | 14) $12 - 3\frac{2}{3} =$ | 15) $5\frac{1}{3} - 1\frac{2}{3} =$
$7\frac{2}{3} - 3 =$ | $8\frac{1}{3} - 2\frac{1}{3} =$ | $21\frac{1}{3} - 7\frac{2}{3} =$
$18 - \frac{1}{3} =$ | $27\frac{2}{3} - 9\frac{2}{3} =$ | $34\frac{1}{3} - 26\frac{2}{3} =$

Izračunite naslednje verste do 0 ali blizu do 0:

16) $4\frac{1}{3} - \frac{1}{3}$ | 18) $41 - 4\frac{1}{3}$ | 20) $75\frac{2}{3} - 8\frac{1}{3}$
17) $22\frac{2}{3} - 1\frac{1}{3}$ | 19) $52\frac{1}{3} - 5\frac{2}{3}$ | 21) $88 - 9\frac{2}{3}$

---

22) $3 \times \frac{1}{3} =$ | 23) $8 \times 4\frac{2}{3} =$ | 24) $11 \times 3\frac{1}{3} =$
$7 \times 2\frac{1}{3} =$ | $5 \times 12\frac{2}{3} =$ | $14 \times 6\frac{2}{3} =$

25) Kolikokrat je $\frac{1}{3}$ v $\frac{2}{3}$, $\frac{7}{3}$ v $\frac{28}{3}$?
26) Kolikokrat je $\frac{1}{3}$ v 1, 2, 6, $3\frac{1}{3}$, $12\frac{2}{3}$?
27) Kolikokrat ste $\frac{2}{3}$ v 2, 4, 10, $5\frac{1}{3}$, $18\frac{2}{3}$?
28) Koliko je 4ti del od $\frac{20}{3}$?
29) Koliko je polovica od $\frac{8}{3}$, $\frac{22}{3}$, $\frac{28}{3}$, $\frac{52}{3}$?
30) Koliko je 5ti del od $\frac{10}{3}$, $\frac{25}{3}$, $\frac{40}{3}$, $\frac{65}{3}$?

---

31) Koliko mesecev je $\frac{1}{3}$, $\frac{2}{3}$ leta?
32) „ ur „ $\frac{1}{3}$, $\frac{2}{3}$ dneva?
33) „ minut „ $\frac{1}{3}$, $\frac{2}{3}$ ure?
34) „ sekund „ $\frac{1}{3}$, $\frac{2}{3}$ minut.?

---

35) Janko je $7\frac{2}{3}$ leta star, Jurijček je za $\frac{2}{3}$ leta starejši; koliko je star Jurijček?

36) Jedna sveča gori $6\frac{1}{3}$ ure, druga sveča gori $4\frac{2}{3}$ ure; za koliko ur gori perva sveča delj nego li druga?

37) Iz vodnjaka se navleče v 1 minuti 12 litrov vode; koliko v $8^1/_3$ minutah?

38) Da prepišeš 1 polo, potrebuješ $2^2/_3$ ure; koliko potrebuješ, da prepišeš 10 pol?

3. Četertine.

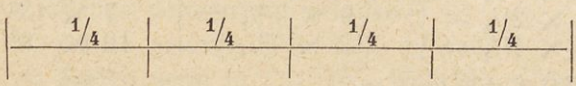

Ako razdelimo celotíno na štiri jednake dele, imenuje se vsak del četertína ($^1/_4$).

1) Koliko četertín ima jedna celotína?

2) Koliko četertín je 2, 3, 7, 12, 20 celih?

3) Koliko četertín je $1^1/_4$, $2^1/_4$, $4^3/_4$, $8^2/_4$, $13^1/_4$?

4) Koliko celih je 4, 8, 20, 36, 76 četertín?

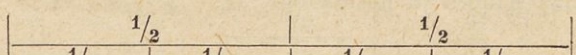

Ako razdelímo celotíno najpred na 2 polovici, in potem vsako polovico zopet na 2 jednaka dela, dobimo tudi četertíne.

5) Koliko četertín ima 1 polovica?

6) Koliko četertín je $^2/_2$, $^3/_2$, $^5/_2$, $^{13}/_2$, $^{25}/_2$?

7) Koliko polovic je $^2/_4$, $^6/_4$, $^{10}/_4$, $^{24}/_4$, $^{54}/_4$?

8) $1 + {}^1/_4 =$ | $3 + 1^2/_4 =$ | $17 + 4^3/_4 =$

9) $^3/_4 + 2 =$ | $5^1/_4 + 6 =$ | $28^2/_4 + 3^1/_4 =$

10) $^3/_4 + {}^1/_4 =$ | $8^3/_4 + 2^3/_4 =$ | $31^3/_4 + 12^1/_2 =$

Izračunite naslednje verste do 100 ali blizu do 100:

11) $97 + {}^1/_4$ | 12) $86^3/_4 + 1^1/_4$

13) $69^1/_4 + 3^2/_4$ | 14) $62^3/_4 + 4^2/_4$

15) $51^2/_4 + 4^3/_4$ | 16) $35^1/_2 + 5^3/_4$

17) $8\frac{1}{4} - 3\frac{1}{4} =$
$7\frac{3}{4} - 4\frac{3}{4} =$
$12\frac{2}{4} - 5 =$

18) $4 - \frac{1}{4} =$
$12 - 3\frac{1}{4} =$
$37 - 20\frac{3}{4} =$

19) $9\frac{3}{4} - 5\frac{1}{4} =$
$26\frac{1}{4} - 8\frac{3}{4} =$
$41\frac{1}{2} - 12\frac{3}{4} =$

Izračunite naslednje verste do 0 ali blizu do 0:

20) $3 - \frac{1}{4}$
21) $15\frac{3}{4} - 1\frac{1}{4}$

22) $32\frac{1}{4} - 3\frac{1}{4}$
23) $55 - 5\frac{3}{4}$

24) $70\frac{1}{4} - 6\frac{3}{4}$
25) $93\frac{1}{2} - 8\frac{3}{4}$

26) $4 \times \frac{1}{4} =$
$3 \times 2\frac{1}{4} =$
$15 \times 4\frac{1}{4} =$

27) $6 \times 3\frac{2}{4} =$
$9 \times 5\frac{2}{4} =$
$12 \times 7\frac{2}{4} =$

28) $5 \times 8\frac{3}{4} =$
$7 \times 13\frac{3}{4} =$
$10 \times 9\frac{3}{4} =$

29) Kolikokrat je:
$\frac{1}{4}$ v $\frac{3}{4}$, $\frac{2}{4}$ v $\frac{10}{4}$, $\frac{3}{4}$ v $\frac{27}{4}$, $\frac{5}{4}$ v $\frac{35}{4}$?
$\frac{1}{4}$ v 1, 2, 4, 7, $2\frac{1}{4}$, $12\frac{1}{4}$, $7\frac{3}{4}$, $18\frac{3}{4}$?
$\frac{3}{4}$ v 3, 6, 15, 21, $2\frac{1}{4}$, $3\frac{3}{4}$, $10\frac{2}{4}$, $14\frac{1}{4}$?

30) Koliko je šestina (6ti del) od $\frac{30}{4}$?

31) Koliko je polovica od $\frac{6}{4}$, $\frac{18}{4}$, $2\frac{2}{4}$, $10\frac{2}{4}$?

32) Koliko je tretjina (3. del) od $\frac{9}{4}$, $\frac{15}{4}$, $6\frac{3}{4}$, $18\frac{3}{4}$?

33) Koliko je petina od $\frac{25}{4}$, $\frac{35}{4}$, $\frac{50}{4}$, $\frac{75}{4}$?

---

34) Koliko krajcarjev je $\frac{1}{4}$, $\frac{2}{4}$, $\frac{3}{4}$ goldinarja?
35) „ *dkg* „ $\frac{1}{4}$, $\frac{2}{4}$, $\frac{3}{4}$ *kg*?
36) „ *l* „ $\frac{1}{4}$, $\frac{2}{4}$, $\frac{3}{4}$ *hl*?
37) „ mesecev „ $\frac{1}{4}$, $\frac{2}{4}$, $\frac{3}{4}$ leta?
38) „ minut „ $\frac{1}{4}$, $\frac{2}{4}$, $\frac{3}{4}$ ur?

39) Gospodinja šiva predpóludne $5\frac{3}{4}$ ur, popóludne $6\frac{1}{2}$ ure, koliko ur vsega skupaj?

40) Od 8 *m* platna odreže gospodinja $3\frac{1}{4}$ *m*; koliko *m* ga je še v ostalem kosu?

41) Vinoteržec prodá 9 *hl* vina in pridobí pri vsakem *hl* po $3\frac{3}{4}$ gl.; koliko dobička ima pri 9 *hl*?

42) Za $1\frac{1}{4}$ gl. dobim 1 *m* blaga; koliko *m* ga dobim za $8\frac{3}{4}$ gl.?

4. Petíne.

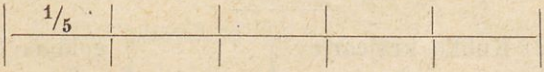

Ako razdelímo celotíno na 5 jednakih delov, imenuje se vsak del petína ($^1/_5$).

1) Kako dobímo $^2/_5$, $^3/_5$, $^4/_5$, $^5/_5$, $^8/_5$?
2) Koliko petín ima 1 celotína?
3) Koliko petín je 2, 3, 5, 9, 16 celih?
4) Koliko petín je $1^1/_5$, $1^3/_5$, $2^2/_5$, $7^3/_5$, $12^4/_5$?
5) Koliko celih je 5, 10, 25, 45, 70 petín?

---

6) $1 + {}^1/_5 =$ | $1 + 1^2/_5 =$ | $8 + 3^3/_5 =$

7) $^4/_5 + 3 =$ | $2^1/_5 + 9 =$ | $1^2/_5 + 6^1/_5 =$

8) $12^2/_5 + 7^3/_5 =$ | $19^4/_5 + 4^1/_5 =$ | $25^3/_5 + 8^3/_5 =$

Izračunite naslednje verste do 100 ali blizu do 100:

9) $90 + 1^1/_5$ | 10) $81^3/_5 + 2^2/_5$

11) $63^4/_5 + 4^3/_5$ | 12) $51^1/_5 + 5^3/_5$

13) $28^2/_5 + 7^4/_5$ | 14) $10 + 8^4/_5$

---

15) $9^4/_5 - {}^4/_5 =$ | $8^3/_5 - 5^3/_5 =$ | $10^2/_5 - 4 =$

16) $3 - {}^1/_5 =$ | $6 - 2^4/_5 =$ | $25 - 8^2/_5 =$

17) $12^4/_5 - 7^1/_5 =$ | $20^2/_5 - 6^3/_5 =$ | $45^1/_5 - 19^2/_5 =$

Izračunite naslednje verste do 0 ali blizu do 0:

18) $12 - 1^1/_5$ | 19) $23^3/_5 - 2^2/_5$

20) $35^1/_5 - 3^3/_5$ | 21) $51^2/_5 - 5^3/_5$

22) $72^4/_5 - 7^4/_5$ | 23) $100 - 8^4/_5$

---

24) $5 \times {}^1/_5 =$ | $10 \times 2^2/_5 =$

25) $7 \times 5^3/_5 =$ | $6 \times 9^3/_5 =$

26) $4 \times 10^4/_5 =$ | $9 \times 8^4/_5 =$

27) Kolikokrat je

$^1/_5$ v $^4/_5$, $^2/_5$ v $^{14}/_5$, $^3/_5$ v $^{36}/_5$, $^7/_5$ v $^{42}/_5$?
$^1/_5$ v 1, 2, 3, 8, $4^1/_5$, $7^2/_5$, $11^3/_5$, $16^4/_5$?
$^1/_5$ v 4, 12, 20, $31/_5$, $4^4/_5$, $9^3/_5$, $10^2/_5$, $13^3/_5$?

28) Koliko je četerti del od $^{12}/_{5}$?

29) Koliko je 3. del od $^{18}/_{5}$, $2^{2}/_{5}$, $4^{1}/_{5}$, $14^{2}/_{5}$?

---

30) Koliko	krajcarjev		goldinarja?
31) „	*dm*	je	*m*?
32) „	*l*	$^{1}/_{5}$, $^{2}/_{5}$,	*hl*?
33) „	*dkg*	$^{3}/_{5}$, $^{4}/_{5}$	*kg*?
34) „	minut		ure?

---

35) Od 10 gl. potrošim $2^{1}/_{5}$ gl., $1^{4}/_{5}$ gl. in $3^{3}/_{5}$ gl.; koliko mi še ostane?

36) Za suknjo mi je treba $2^{4}/_{5}$, za hlače $1^{1}/_{5}$ *m* sukna; koliko za oboje skupaj, in koliko mi je treba plačati, ako dobim *m* sukna po $4^{3}/_{5}$ gl.?

37) Tergovec dobi $76^{2}/_{5}$ *kg* težko vrečo kave; prazna vreča tehta $1^{2}/_{5}$ *kg*; koliko je treba tergovcu plačati, ako je *kg* po $1^{1}/_{5}$ gl.?

---

5. Šestine.

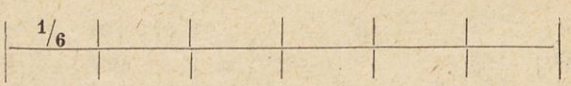

Ako razdelimo celotíno na 6 jednakih delov, imenuje se vsak del šestina ($^{1}/_{6}$).

1) Kako dobimo $^{2}/_{6}$, $^{3}/_{6}$, $^{4}/_{6}$, $^{5}/_{6}$, $^{6}/_{6}$, $^{11}/_{6}$?

2) Koliko šestín ima 1 celotína?

3) Koliko šestín je 2, 3, 6, 10, 15 celih?

4) Koliko šestín je $1^{1}/_{6}$, $2^{3}/_{6}$, $7^{4}/_{6}$, $12^{5}/_{6}$?

5) Koliko celih je 6, 12, 30, 54, 84 šestín?

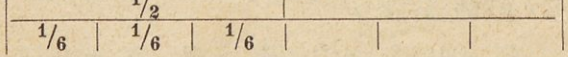

Ako razdelimo celotíno najpred na 2 polovici, in potem vsako polovico še na 3 jednake dele, dobimo tudi šestine.

6) Koliko šestín ima 1 polovica ?

7) Koliko šestín je $^2/_2$, $^3/_2$, $^5/_2$, $^{17}/_2$, $^{25}/_2$?

8) Koliko polovic je $^3/_6$, $^9/_6$, $^{15}/_6$, $^{27}/_6$, $^{45}/_6$?

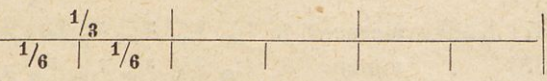

Ako razdelimo celotíno najpred na 3 tretjine, in potem vsako tretjino še na 2 jednaka dela, dobimo tudi šestine.

9) Koliko šestín ima 1 tretjína?

10) Koliko šestín je $^2/_3$, $^4/_3$, $^8/_3$, $^{16}/_3$, $^{43}/_3$?

11) Koliko tretjín je $^2/_6$, $^4/_6$, $^{10}/_6$, $^{26}/_6$, $^{50}/_6$?

---

12) $1 + {}^1/_6 =$ | $2 + 1^5/_6 =$ | $3^5/_6 + 2 =$

13) $^3/_6 + {}^2/_6 =$ | $5^1/_6 + 7^5/_6 =$ | $18^4/_6 + 9^5/_6 =$

14) $^1/_2 + {}^1/_6 =$ | $3^2/_3 + 4^1/_6 =$ | $17^1/_2 + 5^5/_6 =$

Izračunite naslednje verste do 100 ali blizu do 100:

15) $90 + 1^1/_6$ | 16) $78^5/_6 + 2^2/_6$

17) $64^5/_6 + 3^3/_6$ | 18) $49^1/_2 + 4^1/_6$

19) $40^2/_3 + 5^5/_6$ | 20) $26^1/_2 + 7^1/_3$

---

21) $1^1/_6 - {}^1/_6 =$ | $5^5/_6 - 2^5/_6 =$ | $15^5/_6 - 9^2/_6 =$

22) $3 - {}^5/_6 =$ | $10 - 4^1/_6 =$ | $8^1/_6 - 3^2/_6 =$

23) $9^5/_6 - 4^1/_2 =$ | $12^2/_3 - 7^1/_6 =$ | $27^1/_2 - 8^5/_6 =$

Izračunite naslednje verste do 0 ali blizu do 0

24) $11^1/_6 - 1^1/_6$ | 25) $35^5/_6 - 3^1/_6$

26) $42^5/_6 - 4^1/_6$ | 27) $63^1/_6 - 6^5/_6$

28) $70^1/_2 - 6^5/_6$ | 29) $89^2/_3 - 8^5/_6$

---

30) $6 \times {}^1/_6 =$ | $7 \times 3^1/_6 =$

31) $8 \times 5^1/_6 =$ | $12 \times 8^1/_6 =$

32) $4 \times 18^5/_6 =$ | $3 \times 29^5/_6 =$

33) Kolikokrat je

$^1/_6$ v $^5/_6$, $^5/_6$ v $^{45}/_6$, $^7/_6$ v $^{56}/_6$?

$^1/_6$ v 1, 2, 5, $3^5/_6$, $^1/_2$, $2^1/_2$, $^1/_3$, $5^2/_3$?

$^5/_6$ v 5, 10, 25, $2^1/_2$, $12^1/_2$, $3^1/_3$, $8^1/_3$?

34) Koliko je 5ti del od $^{35}/_{6}$?
35) Koliko je polovica od $^{2}/_{6}$, $^{10}/_{6}$, $^{26}/_{6}$?
36) Koliko je 3. del od $^{15}/_{6}$, $^{1}/_{2}$, $18^{1}/_{2}$?

---

37) Koliko mesecev je $^{1}/_{6}$, $^{2}/_{6}$, $^{3}/_{6}$, $^{5}/_{6}$ leta?
38) „ minut „ $^{1}/_{6}$, $^{2}/_{6}$, $^{3}/_{6}$, $^{4}/_{6}$, $^{5}/_{6}$ ure?
39) „ pôl „ $^{1}/_{6}$, $^{2}/_{6}$, $^{3}/_{6}$, $^{4}/_{6}$, $^{5}/_{6}$ bukev?

---

40) Od $12^{1}/_{6}$ ducatov prodá se $5^{3}/_{6}$ ducata; koliko ducatov ostane?

41) Pisar piše vsak dan po $8^{5}/_{6}$ ur; koliko dobí na dan, ako se mu plača za vsako uro po 2 desetici?

42) Neki hodec preíde v $^{5}/_{6}$ minute 12 *m* poti; koliko *m* bi prehodil v $^{1}/_{6}$ minute; koliko v 1 minuti?

---

6. Desetine.

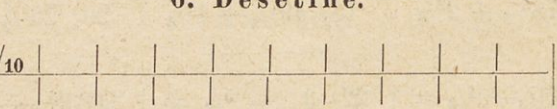

1) Kako dobimo 1 desetino?
2) Kako dobimo $^{2}/_{10}$, $^{3}/_{10}$, $^{5}/_{10}$, $^{7}/_{10}$, $^{9}/_{10}$, $^{13}/_{10}$?
3) Koliko desetin ima 1 celotina?
4) Koliko desetin je 2, 3, 8, 9 celotin?
5) Koliko desetin je $1^{1}/_{10}$, $2^{3}/_{10}$, $5^{7}/_{10}$, $8^{9}/_{10}$?
6) Koliko celotin je 10, 20, 40, 70 desetin?

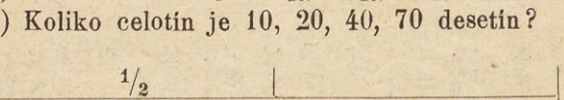

7) Kakšne dele dobimo, ako razdelimo 1 celotino najpred na 2 polovici, in potem vsako polovico še na 5 jednakih delov?

8) Koliko desetin ima 1 polovica?

9) Koliko desetin je $^2/_2$, $^3/_2$, $^5/_2$, $^9/_2$, $^{17}/_2$?

10) Koliko polovic je $^5/_{10}$, $^{15}/_{10}$, $^{35}/_{10}$, $^{55}/_{10}$, $9^5/_{10}$?

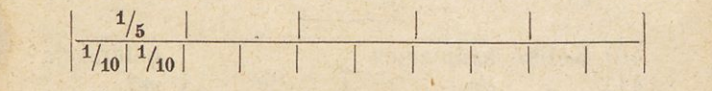

11) Kakšne dele dobimo, ako razdelimo 1 celotino na 5 petin, in potem vsako petino še na 2 jednaka dela?

12) Koliko desetin ima 1 petina?

13) Koliko desetin je $^2/_5$, $^4/_5$, $^9/_5$, $^{17}/_5$, $^{36}/_5$?

14) Koliko petin je $^2/_{10}$, $^4/_{10}$, $^{12}/_{10}$, $3^6/_{10}$, $8^2/_{10}$?

---

15) $1 + {}^1/_{10} =$ | $3 + 5^3/_{10} =$ | $8^7/_{10} + 9 =$

16) $^4/_{10} + {}^3/_{10} =$ | $6^3/_{10} + 1^7/_{10} =$ | $19^9/_{10} + 8^5/_{10} =$

17) $^1/_{10} + {}^2/_5 =$ | $4^1/_2 + 8^7/_{10} =$ | $30^5/_{10} + 2^4/_5 =$

Izračunite naslednje verste do 100 ali blizu do 100:

18) $89 + 1^1/_{10}$ | 19) $72^7/_{10} + 3^3/_{10}$

20) $59^5/_{10} + 4^1/_{10}$ | 21) $47^2/_5 + 5^7/_{10}$

22) $40^1/_2 + 5^9/_{10}$ | 23) $19^4/_5 + 8^1/_2$

---

24) $3^1/_{10} - {}^1/_{10} =$ | $6^7/_{10} - 1^7/_{10} =$ | $18^7/_{10} - 5 =$

25) $1 - {}^3/_{10} =$ | $13 - 2^9/_{10} =$ | $15 - 6^7/_{10} =$

26) $5^7/_{10} - 2^2/_5 =$ | $18^1/_2 - 7^3/_{10} =$ | $40^1/_2 - 18^3/_5 =$

Izračunite naslednje verste do 0 ali blizu do 0:

27) $10^1/_{10} - 1^1/_{10}$ | 28) $25^5/_{10} - 2^3/_{10}$

29) $38 - 3^7/_{10}$ | 30) $45^1/_{10} - 4^9/_{10}$

31) $63^1/_2 - 6^3/_{10}$ | 32) $88^3/_5 - 8^9/_{10}$

---

33) $10 \times {}^1/_{10} =$ | $8 \times 1^3/_{10} =$ | $7 \times 9^3/_{10} =$

34) $5 \times 6^3/_{10} =$ | $9 \times 9^7/_{10} =$ | $12 \times 3^7/_{10} =$

35) $2 \times 48^9/_{10} =$ | $4 \times 21^9/_{10} =$ | $6 \times 15^9/_{10} =$

36) Kolikokrat je

$^1/_{10}$ v $^7/_{10}$, $^3/_{10}$ v $^{21}/_{10}$, $^9/_{10}$ v $^{72}/_{10}$?

$^1/_{10}$ v 1, 2, 7, $4^3/_{10}$, $^1/_2$, $3^1/_2$, $^1/_5$, $2^3/_5$, $5^4/_5$?

$^3/_{10}$ v 3, 6, 18, $1^1/_2$, $7^1/_2$, $2^2/_5$, $4^1/_5$, $9^3/_5$?

37) Koliko je 8. del od $^{72}/_{10}$?

38) Koliko je polovica od $^{6}/_{10}$, $^{26}/_{10}$, $28^{4}/_{10}$, $^{1}/_{5}$, $5^{2}/_{5}$?

39) Koliko je 5. del od $^{35}/_{10}$, $^{65}/_{10}$, $6^{5}/_{10}$, $^{1}/_{2}$, $4^{1}/_{2}$?

---

40) Koliko krajcarjev
41) „ *dm*
42) „ *l*
43) „ *dkg*
44) „ *g*
45) „ minut

je $^{1}/_{10}$, $^{2}/_{10}$, $^{3}/_{10}$, $^{4}/_{10}$, $^{5}/_{10}$, $^{7}/_{10}$, $^{8}/_{10}$, $^{9}/_{10}$

goldinarja?
m?
hl?
kg?
dkg?
ure?

---

46) Gospodinja kupi kave za $1^{1}/_{10}$ gl., cukra za $1^{4}/_{5}$ gl. in riža za $^{1}/_{2}$ gl.; koliko jej je treba plačati vsega skupaj?

47) Koliko veljá $4^{1}/_{2}$ *kg* govedine po $^{5}/_{10}$ gl.?

48) Tergovec prodá 12 *m* sukna, katero je on kupil *m* po $3^{3}/_{10}$ gl., za $50^{2}/_{5}$ gl.; koliko pridobí?

49) $20^{1}/_{2}$ *cm* dolga sveča pogorí v 5 urah; koliko *cm* je izgorí v jednej uri?

---

7. Stotine.

(Pojasnuje naj se na metru; decimetri so desetine, centimetri stotine.)

Ako razdelímo celotíno na 100 jednakih delov, imenuje se vsak del stotína ($^{1}/_{100}$). Ako razdelímo celotíno najpred na 10 desetín, in potlej vsako desetíno zopet na 10 jednakih delov, dobimo tudi stotíne.

1) Koliko stotín ima 1 celotina?

2) Koliko stotín ima 1 desetina?

3) Koliko stotín je 2, 3, 7, 9 desetín?

4) Koliko desetín je 10, 20, 50, 80 stotín?

5) $7 + 3^{5}/_{100} =$ | 6) $^{7}/_{100} + {}^{7}/_{10} =$
$^{33}/_{100} + {}^{9}/_{100} =$ | $15^{23}/_{100} + 1^{3}/_{10} =$

---

7) $37^{41}/_{100} - 9 =$ | 8) $15 - {}^{23}/_{100} =$
$50^{73}/_{100} - 28^{21}/_{100} =$ | $52^{3}/_{10} - 27^{9}/_{100} =$

9) $2 \times {}^{37}/_{100} =$ | 10) $4 \times 9^{23}/_{100} =$ | 11) $6 \times 15^{13}/_{100} =$
$9 \times {}^{11}/_{100} =$ | $5 \times 7^{19}/_{100} =$ | $3 \times 32^{31}/_{100} =$

---

12) Kolikokrat je
$^{1}/_{100}$ v $^{8}/_{100}$, $^{7}/_{100}$ v $^{42}/_{100}$, $^{9}/_{100}$ v $^{63}/_{100}$?
$^{1}/_{100}$ v $^{1}/_{10}$, $^{3}/_{100}$ v $^{3}/_{10}$, $^{9}/_{100}$ v $^{9}/_{10}$?

13) Koliko je sedmina (7. del) od $^{63}/_{100}$?

14) Koliko je polovica od $^{4}/_{100}$, $^{18}/_{100}$, $^{56}/_{100}$?

15) Koliko je 10. del od $^{60}/_{100}$, $^{1}/_{10}$, $8^{9}/_{10}$?

---

16) Koliko krajcarjev } je $^{1}/_{100}$, $^{19}/_{100}$, } goldinarja?
17) „ *cm* } m?
18) „ *l* } $^{47}/_{100}$, $^{59}/_{100}$, } *hl*?
19) „ *dkg* } $^{77}/_{100}$, $^{93}/_{100}$ } *kg*?

---

20) Oče potrošé: $25^{13}/_{100}$ gl., $37^{7}/_{10}$ gl. in $19^{57}/_{100}$ gl.; koliko vsega skupaj?

21) Od 50 *kg* blaga si ga prodal $18^{37}/_{100}$ *kg*; koliko ti ga je še ostalo?

22) Koliko veljá 8 *m* sukna po $3^{9}/_{100}$ gl. *m*?

23) Sèl v 1 minuti prehodi $66^{33}/_{100}$ *m* dolg pot; koliko *m* prehodi v $1^{1}/_{3}$ minuti?

24) 8 *l* mleka veljá $^{96}/_{100}$ gl.; po čem pride 1 *l*?

25) Nekdo zasluži v 10 dnéh $12^{1}/_{10}$ gl.; koliko zasluži v 5 dnéh?

Dodatek.

Kako se izračuni céna kake stvari.

a.

1) 1 *m* veljá 7 gl.; koliko veljá 9 *m*?
9 *m* je 9 krat 1 *m*, 9 *m* veljá tedaj 9 krat 7 gl. t. j. 63 gl.

2) 1 par črevljev veljá 8 gl.; koliko veljá 6 parov?

3) 1 *hl* vina veljá 24 gl.; koliko veljajo 4 *hl*?

4) Koliko veljá 2, 3, 4, 5 *hl* po 16 gl.?

5) Koliko veljá 2, 5, 6, 9 *m* po 5 gl. 8 kr.?

6) Koliko veljá 3, 4, 7 *m* po 4 gl. 12 kr.?

7) Koliko veljá 6 šolskih klopí po 13 gl. klop?

8) 1 bukve papirja veljájo 72 kr.; koliko veljá 1 rizma?

9) Koliko veljá 7 miz po 12 gl. 14 kr. miza?

---

10) 1 *dm* veljá 1 kr.; koliko veljá 1 *m*?
1 *m* je 10 × 1 *dm*, 1 *m* veljá tedaj 10 × 1 kr. = 10 kr. = 1 desetica.

11) Koliko desetic veljá 1 *m*, ako 1 *dm* 2, 4, 7, 9, 12, 38, 65 kr. veljá?

12) 1 léga papirja veljá 8 kr.; koliko veljajo 1 bukve?

13) Koliko desetic veljajo 1 bukve, če 1 léga 6, 9, 12 kr. veljá?

14) 1 *kg* veljá 1 kr.; koliko veljá 1 *q*?

15) Koliko goldinarjev veljá 1 *q*, če 1 *kg* 9, 20, 32, 50, 72 kr. veljá?

16) Koliko goldinarjev veljá 1 *kg*, ako veljá 1 *dkg* 5, 8, 16, 24, 40, 64 kr.?

17) Koliko goldinarjev veljá 1 *hl*, ako veljá 1 *l* 8, 12, 20, 28, 36, 48 kr.?

---

18) 1 *kg* veljá 43 kr.; koliko veljá 6 *kg*?

1 *kg* veljá 43 kr. = 4 des. + 3 kr.
6 *kg* veljá 6 × 4 des. + 6 × 3 kr.
6 × 4 des. = 24 des. = 2 gl. 40 kr.
6 × 3 kr. = 18 kr.
2 gl. 40 kr. + 18 kr. = 2 gl. 58 kr.

19) 1 *kg* veljá 72 kr.; koliko veljá 7 *kg*?

20) 1 *l* veljá 32 kr.; koliko veljá 5 *l*?

21) Koliko veljá 2, 5, 8, 9, 10 *l* po 17 kr.?
22) „ „ 3, 4, 6, 7, 9 „ po 28 kr.?
23) „ „ 8, 2, 5 4, 6 *kg* po 36 kr.?
24) „ „ 6, 9, 3, 7, 10 „ po 64 kr.?
25) „ „ 3, 10, 4, 5, 7 *m* po 2 gl. 60 kr.?
26) „ „ 6. 8, 7, 9, 4 „ po 8 gl. 10 kr.?
27) „ „ 2, 5, 10, 7, 9 *hl* po 10 gl. 5 kr.?

---

28) 1 *m* veljá 26 kr.; koliko veljá 16 *m*?

1 *m* veljá 26 kr. = ¼ gl. + 1 kr.
16 „ „ 16/4 gl. + 16 × 1 kr.
16/4 gl. . . . = 4 gl.
16 × 1 kr. = 16 kr.
4 gl. + 16 kr. = 4 gl. 16 kr.

29) 1 *l* veljá 48 kr.; koliko veljá 7 *l*?

1 *l* veljá 48 kr = ½ gl. — 2 kr.
7 „ „ 7/2 gl. — 7 × 2 kr.
7/2 gl. . . . = 3 gl. 50 kr.
7 × 2 kr. = 14 kr.
3 gl. 50 kr. — 14 kr. = 3 gl. 36 kr.

30) 1 *m* veljá 20, 15, 50 kr.; koliko veljá 18 *m*?

31) 1 *l* veljá 21 kr.; koliko veljá 9 *l*?

21 kr = 1/5 gl. + 1 kr.

32) 1 *kg* veljá 49 kr.; koliko veljá 6 *kg*?

33) 1 reč veljá 97 kr.; koliko veljá 7 rečí?

97 kr. = 1 gl. — 3 kr.

34) Koliko veljá 8 *m* po 25, 27, 53, 98 kr.?

b.

35) 5 ducatov veljá 20 gl.; koliko veljá 1 ducat?

1 ducat je 5. del od 5 ducatov, 1 ducat veljá tedaj le 5. del od 20 gl., t. j. 4 gl.

36) 7 *m* veljá 35 gld.; koliko veljá 1 *m*?
37) 8 *l* „ 96 kr.; „ „ 1 *l*?
38) 4 ducati veljajo 56 gl.; „ „ 1 ducat?
39) 6 reči veljá 84 kr.; „ „ 1 reč?
40) Za 8 gl. se dobí 32 *l*; koliko za 1 gl.?
41) Za 5 gl. se kupi 40 *kg*; koliko za 1 gl.?
42) 3 *m* veljajo 9 gl. 72 kr.; koliko veljá 1 *m*?
43) 8 *m* veljá 40 gl. 48 kr.; koliko veljá 1 *m*?
44) 9 *hl* veljá 81 gl. 36 kr.; koliko veljá 1 *hl*?
45) 6 rizem veljá 24 gl. 96 kr.; koliko veljá 1 rizma?

---

46) 1 *m* veljá 1 des.; koliko veljá 1 *dm*?

$\frac{1}{10}$ od 1 des. = 1 kr.

47) Koliko krajcarjev veljá 1 *dm*, ako 1 *m* veljá 2, 8, 18, 26, 40 desetic?
48) 1 rizma papirja veljá 7 gl.; koliko veljajo 1 bukve?
49) Koliko desetic veljajo 1 bukve, ako 1 rizma 5, 8, 9, 12 gl. veljá?
50) 1 *q* veljá 1 gl.; koliko veljá 1 *kg*?
51) Koliko krajcarjev veljá 1 *kg*, če 1 *q* 2, 9, 28, 60 gl. veljá?
52) Koliko krajcarjev veljá 1 *dkg*, ako veljá 1 *kg* 1, 2, 4, 7, 10 gl.?
53) Koliko krajcarjev veljá 1 *l*, ako veljá 1 *hl* 2, 8, 20, 32, 40, 48 gl.?

c.

54) 4 *kg* veljajo 5 gl.; koliko veljá 12 *kg*?
12 *kg* je 3krat 4 *kg*, 12 *kg* veljá tedaj 3krat 5 gl., t. j. 15 gl.
55) 3 *m* veljajo 8 gl.; koliko veljá 15 *m*?
56) 6 *l* veljá 2 gl.; „ „ 24 *l*?
57) 8 reči „ 3 gl.; „ „ 40 reči?
58) 7 *kg* „ 4 gl.; „ „ 63 *kg*?
59) 2 *hl* veljata 21 gl.; „ „ 8 *hl*?

60) 25 *dkg* veljá 2 gl.; koliko veljá 1 *dkg*?
61) 20 *l* „ 12 gl.; „ „ 1 *hl*?
62) 5 bukev „ 4 gl.; „ „ 1 rizma?
63) 2 légi „ 14 kr.; „ „ 1 bukve?
64) 8 *m* veljá 12 gl. 16 kr.; koliko veljá 16, 24, 40 *m*?

d.

65) 15 *l* veljá 6 gl.; koliko veljá 5 *l*?

5 *l* je 3. del od 15 *l*, 5 *l* veljá po tem takem tudi samo 3. del od 6 gl., t. j. 2 gl.

66) 16 *kg* veljá 12 gl.; koliko veljajo 4 *kg*?
67) 20 *m* „ 85 gl.; „ „ 4 *m*?
68) 32 *dkg* „ 21 gl.; „ „ 8 *dkg*?
69) 48 *l* „ 18 gl.; „ „ 8 *l*?
70) 100 *kg* veljá 34 gl. 60 kr.; koliko veljá 50 *kg*?
71) 1 *hl* veljá 20 gl. 75 kr.; koliko veljá 20 *l*?
72) 1 *hl* veljá 32 gl. 80 kr.; koliko veljá 50, 25 *l*?
73) 1 *kg* veljá 10 gl. 65 kr.; koliko veljá 20 *dkg*?
74) 40 *kg* veljá 56 gl.; koliko veljá 20, 10, 5*kg*?

e.

75) 4 rizme veljajo 24 gl.; koliko veljá 7 rizem?

4 rizme veljajo 24 gl.
1 rizma veljá $^1/_4$ od 24 gl. = 6 gl.
7 rizem „ 7 × 6 gl. = 42 gl.

76) 10 *l* veljá 90 kr.; koliko veljá 1 *l*? koliko veljajo 3 *l*?
77) 7 *m* veljá 91 gl.; koliko veljá 5 *m*?
78) 8 *m* veljá 24 gl.; koliko veljajo 3 *m*?
79) 4 *hl* veljajo 44 gl.; koliko veljá 9 *hl*?
80) 5 ducatov veljá 30 gl.; koliko veljá 8 ducatov?

81) 3 *kg* veljajo 3 gl. 75 kr.; koliko veljata 2, 4 *kg*?
82) 8 *m* veljá 48 gl. 72 kr.; koliko veljá 3, 5, 7 *m*?
83) 4 *kg* veljajo 60 kr.; koliko veljá 1 *q*?
84) 1 *q* veljá 95 gl.; koliko veljajo 3 *kg*?
85) 3 *l* veljajo 72 kr.; koliko veljajo 4 *hl*?

Denarji, mére in uteži.

1 goldinar (gl.) = 100 krajcarjev (kr.).
1 meter *(m)* = 10 decimetrov *(dm)* = 100 centimetrov *(cm)*;
1 decimeter = 10 centimetrov.
1 hektoliter *(hl)* = 100 litrov *(l)*;
1 liter = 10 decilitrov *(dl)*.
1 meterski cent *(q)* = 100 kilogramov *(kg)*;
1 kilogram = 100 dekagramov *(dkg)*;
1 dekagram = 10 gramov *(g)*.
1 rizma papirja = 10 bukev; 1 bukev = 10 lég;
1 léga = 10 pol.
1 ducat = 12 kosov; 1 kopa = 60 kosov.
1 leto = 12 mesecev; 1 teden = 7 dni;
1 dan = 24 ur; 1 ura = 60 minut;
1 minuta = 60 sekund.

Narodna in univerzitetna knjižnica Ljubljana

Natisnil Karel Gorišek na Dunaji.

NARODNA IN UNIVERZITETNA KNJIŽNICA
COBISS ©
00000492074